



**İMAM HATİP ORTAOKULU ÖĞRENCİLERİNİN  
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİNE KATILIMINA  
YÖNELİK ANA BABA TUTUMLARININ FARKLI  
DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ**

**Ahmet YAŞAR**

**Yüksek Lisans Tezi  
Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Ana Bilim Dalı  
Yrd. Doç. Dr. Mehmet Ertuğrul ÖZTÜRK  
2017  
(Her Hakkı Saklıdır)**

T.C.  
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ  
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ  
**BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ ANA BİLİM DALI**

İMAM HATİP ORTAOKULU ÖĞRENCİLERİNİN BEDEN EĞİTİMİ VE  
SPOR DERSİNE KATILIMINA YÖNELİK ANA BABA TUTUMLARININ  
FARKLI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

(The Study On Parent Attitudes Towards Imam Hatip Secondary School Students'  
Participation Of Physical Education And Sports Class In Terms Of Different  
Variables)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Ahmet YAŞAR**

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Mehmet Ertuğrul ÖZTÜRK

**ERZURUM  
Mart, 2017**

## KABUL VE ONAY TUTANAĞI

Yrd.Doç.Dr.M.Ertuğrul ÖZTÜRK'ün danışmanlığında, Ahmet YAŞAR tarafından hazırlanan "İmam Hatip Ortaokulu Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Katılımına Yönelik Ana Baba Tutumlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi" başlıklı çalışma 10.03.2017 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından. Beden eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyesi : Yrd.Doç.Dr.M.Ertuğrul ÖZTÜRK

İmza: .....

Jüri Üyesi : Doç.Dr.Erdoğan TOZOĞLU

İmza: .....

Jüri Üyesi : Doç.Dr.Gökhan BAYRAKTAR

İmza: .....

Jüri Üyesi : Yrd.Doç.Dr.İzzet UÇAN

İmza: .....

Jüri Üyesi : Yrd.Doç.Dr.Serkan T.AKA

İmza: .....

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

20. / 03 / 2017



Prof. Dr. MUSTAFA SÖZBİLİR

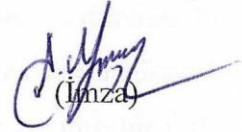
Enstitü Müdürü

## TEZ ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “İmam Hatip Ortaokulu Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Katılımına Yönelik Ana Baba Tutumlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi” başlıklı çalışmanın, tarafımdan, bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden olduğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanılmış olduğunu belirtir ve onurumla doğrularım.

Lisansüstü Eğitim-Öğretim yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca gereğinin yapılmasını arz ederim.

10 / 03 / 2017

  
(İmza)

Ad Soyad: Ahmet YAŞAR

## ÖZET

### YÜKSEK LİSANS TEZİ

# İMAM HATİP ORTAOKULU ÖĞRENCİLERİNİN BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR DERSİNE KATILIMINA YÖNELİK ANA BABA TUTUMLARININ FARKLI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ

**Ahmet YAŞAR**  
**2017, 96 sayfa**

Bu araştırmanın amacı Erzurum ili merkez ilçelerinde bulunan, imam hatip ortaokulu öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik ebeveyn tutumlarını incelemektir. Araştırmaya 2015-2016 eğitim-öğretim yılında Erzurum ili merkez ilçelerinde bulunan 6 imam hatip ortaokulundan 394 öğrenci velisi (anne ya da baba) katılmıştır. Verilerin toplanmasında araştırmacı ve danışmanı tarafından geliştirilen kişisel bilgi formu ve Öncü (2007) tarafından geliştirilen, beden eğitimi dersine yönelik ana-baba tutum ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde SPSS 22.00 paket programı kullanılarak demografik özellikleri belirlemek için yüzde ve frekans analizleri yapılmıştır. Bağımsız değişkenler ile beden eğitimi ve spor dersine yönelik ebeveyn tutumları arasındaki ilişkiyi belirlemek için 0,05 anlamlılık düzeyinde, Independent Sample T Testi ve One way ANOVA testleri kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre katılımcıların cinsiyeti, spor yapma durumları, sporla ilgili yayınları takip etme durumları, spor yarışma ve müsabakalarını izleme durumları, çocuklarının cinsiyeti, sınıf seviyesi, okul başarılarını nasıl değerlendirdiği, okul takımında oynama durumu, bir spor kulübünde spor yapma durumu ve beden eğitimi öğretmeninin cinsiyeti değişkenleri ile beden eğitimi ve spor dersine yönelik ebeveyn tutumları arasında anlamlı bir farklılığın olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların eğitim durumu, aylık gelir seviyesi, spor yapanların yaptıkları spor türü ve spor yapanların haftalık spor saati değişkenleri ile beden eğitimi dersine yönelik ebeveyn tutumları arasında anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir. Sonuç olarak spor yapan ve sporla ilgili olan ebeveynlerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının daha olumlu olduğu görülmüştür.

**Anahtar Sözcükler:** Ebeveyn, Tutum, Beden Eğitimi ve Spor Dersi

## **ABSTRACT**

### **MASTER'S THESIS**

#### **THE STUDY ON PARENT ATTITUDES TOWARDS IMAM-HATIP SECONDARY SCHOOL STUDENTS' PARTICIPATION OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS CLASS IN TERMS OF DIFFERENT VARIABLES**

**Ahmet YAŞAR**  
**2017, 96 pages**

The aim of this study is to examine the parent attitudes towards the participation of Imam-Hatip Secondary School students in central districts of Erzurum in physical education and sports class in terms of different variables. 394 students' parents from 6 different Imam-Hatip secondary schools in the central districts of Erzurum in 2015-2016 academic year participated in this research. Data of the study were collected through the personal information form developed by the researcher and consultant and the scale of parent attitude towards physical education and sports class developed by Öncü (2007). Percentage and frequency analysis were done to determine the demographic characteristics by using SPSS 22.00 software package in the analysis of data. Independent Sample T-Test and One-way ANOVA tests, with 0.05 level of significance, were used to determine the relationship between independent variables and parental attitudes towards physical education and sports class. As claimed by the findings, it was determined that there is a significant differentiation between the variables of the participants' genders, their state of doing sports, their state of following the publications on sports, watching sport competitions, their children's gender, grade level, how they evaluate school success, playing in the school team status, taking part in a sports club and the gender of the physical education teacher and parental attitudes towards physical education and sports class. It was determined that there isn't any significant differentiation between the variables of the participants' education level, monthly income level, type of sports and sports doing hour per week and parental attitudes towards physical education and sports class. As a conclusion, the attitudes of the parents, who are doing sports or related to sports, towards physical education and sports class are found to be more positive.

**Key Words:** Parents, Attitude, Physical Education and Sport Class

## ÖN SÖZ

Dünyaya geldiğimiz andan itibaren ilk iletişime girdiği kişiler anne ve babamızdır. Anne baba tutum ve davranışlarıyla çocuğun kişilik özelliklerine, diğer insanlarla olan ilişkilerine, alışkanlıklarına, davranışlarına, olay ve objelere olan yaklaşımlarına etki etmektedir. Çocuğun tüm gelişim dönemlerinde etkili olan anne baba tutumları ergenlik döneminin başlangıcı olan ortaokul döneminde de etkilidir. Dolayısıyla çocuğun okula ve derslere olan yaklaşımları da anne baba tutumlarının etkisi altındadır. Bu bağlamda, imam hatip ortaokulu öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik anne baba tutumlarını incelemek bu araştırmanın konusunu oluşturmuştur.

Yüksek lisans eğitimim sürecinde bilgi ve tecrübelerinden çok şey öğrendiğim, araştırmamın başından sonuna kadar desteğini daima yanımda hissettiğim, beni her zaman motive eden, emek veren danışman hocam Sayın Yrd. Doç. Dr. Mehmet Ertuğrul ÖZTÜRK'e, çok teşekkür ederim. Araştırmamda yapıcı eleştirileri ve önerileri ile beni yönlendiren desteğini ve ilgisini hiçbir zaman esirgemeyen hocam Sayın Doç. Dr. Erdoğan TOZOĞLU'na, teşekkürlerimi sunarım.

Samimi ve sıcak yaklaşımıyla, yardımını hiç eksik etmeyen abim Ünal DİLEKÇİ'ye, stresli zamanlarımda her şeyin çok kolay olacağını söyleyerek beni cesaretlendiren, dostluğu, kardeşliği, pozitif yorumları ve hoş sohbetleriyle hep yanımda olan Mustafa ALGAN'a, bu süreçte bana yol arkadaşlığı yapan, tanımaktan büyük onur duyduğum Cihat ÇELİKDAĞ, Mehmet Yaşar ŞİMŞEK ve Abdulkadir DAŞÇİ'ye, testlerin uygulanma aşamasında yardımcı olan tüm okul idareci ve öğretmenlerine çok teşekkür ederim. Her zaman varlığını yanımda hissettiğim değerli eşim ve çocuğuma, sonsuz teşekkürler.

**Erzurum-2017**

**Ahmet YAŞAR**

## İÇİNDEKİLER

Sayfa No

<b>KABUL VE ONAY TUTANAĞI.....</b>	<b>i</b>
<b>TEZ ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI .....</b>	<b>ii</b>
<b>ÖZET.....</b>	<b>iii</b>
<b>ABSTRACT .....</b>	<b>iv</b>
<b>ÖN SÖZ.....</b>	<b>v</b>
<b>İÇİNDEKİLER .....</b>	<b>vi</b>
<b>TABLolar DİZİNİ .....</b>	<b>ix</b>
<b>KISALTMALAR VE SİMGELER DİZİNİ .....</b>	<b>xii</b>

## BİRİNCİ BÖLÜM

<b>1. GİRİŞ.....</b>	<b>1</b>
1.1. Problem Durumu .....	1
1.2. Alt Problemler .....	3
1.3. Araştırmanın Amacı .....	5
1.4. Araştırmanın Önemi .....	5
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları .....	6
1.6. Araştırmanın Varsayımları .....	6
1.7. Tanımlar .....	6

## İKİNCİ BÖLÜM

<b>2. KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR .....</b>	<b>8</b>
2.1. Beden Eğitimi ve Spor .....	8
2.2. Beden Eğitimi ve Spor Dersi .....	11
2.3. Aile .....	13
2.4. Tutum .....	14



2.4.1. Demokratik Anne Baba Tutumu .....	15
2.4.2. Koruyucu Anne Baba Tutumu .....	16
2.4.3. Otoriter Anne Baba Tutumu .....	17
2.4.4. İzin Verici Anne Baba Tutumu .....	17
2.5. İlgili Araştırmalar .....	18
2.5.1. Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Tutum İle İlgili Araştırmalar .....	18
2.5.2. Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Anne Baba Tutumları İle İlgili Araştırmalar .....	33

### ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

<b>3. YÖNTEM</b> .....	<b>35</b>
3.1. Araştırmanın Modeli .....	35
3.2. Evren ve Örneklem .....	35
3.3. Veri Toplama Araçları ve Verilerin Toplanması .....	36
3.4. Verilerin Analizi .....	37

### DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

<b>4. BULGULAR</b> .....	<b>38</b>
4.1. Araştırmaya Katılan Bireylerin Demografik Özellikleri .....	38
4.2. Araştırmaya Katılan Bireylerin Çocuklarının Beden Eğitimi ve Spor Dersine Katılımlarına Yönelik Bulgular .....	44

### BEŞİNCİ BÖLÜM

<b>5. SONUÇ TARTIŞMA VE ÖNERİLER</b> .....	<b>58</b>
5.1. Sonuç ve Tartışma .....	58
5.2. Öneriler .....	63
<b>KAYNAKÇA</b> .....	<b>65</b>
<b>EKLER</b> .....	<b>76</b>
Ek-1: Kişisel Bilgi Formu .....	76
Ek-2: Tutum Ölçeği .....	78
Ek-3: Ölçek İzni .....	80

Ek-4: Uygulama İzni .....	81
<b>ÖZGEÇMİŞ.....</b>	<b>83</b>



## TABLolar DİZİNİ

Tablo 1 Araştırmaya Katılan Bireylerin Cinsiyetine Göre Dağılımları .....	38
Tablo 2 Araştırmaya Katılan Bireylerin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımları .....	39
Tablo 3 Araştırmaya Katılan Bireylerin Aylık Gelir Seviyelerine Göre Dağılımları .....	39
Tablo 4 Araştırmaya Katılan Bireylerin Spor Yapma Durumlarına Göre Dağılımları .....	40
Tablo 5 Araştırmaya Katılan ve Spor Yapan Bireylerin Yaptıkları Spor Trine Göre Dağılımları .....	40
Tablo 6 Araştırmaya Katılan ve Spor Yapan Bireylerin Haftalık Yaptıkları Toplam Spor Saati Süresine Göre Dağılımları .....	40
Tablo 7 Araştırmaya Katılan Bireylerin Sporla İlgili Yayınları Takip Etme Durumlarına Göre Dağılımları .....	41
Tablo 8 Araştırmaya Katılan Bireylerin Spor Yarışma veya Müsabakalarını İzleme Durumlarına Göre Dağılımları .....	41
Tablo 9 Araştırmaya Katılan Bireylerin Çocuklarının Cinsiyetine Göre Dağılımları .....	42
Tablo 10 Araştırmaya Katılan Bireylerin Çocuklarının Öğrenin Gördükleri Sınıf Seviyesine Göre Dağılımları .....	42
Tablo 11 Araştırmaya Katılan Bireylerin Çocuklarının Okul Başarı Durumlarını Nasıl Değerlendirdiklerine Göre Dağılımları .....	42
Tablo 12 Araştırmaya Katılan Bireylerin Çocuklarının Okul Takımlarında Oynama Durumlarına Göre Dağılımları .....	43
Tablo 13 Araştırmaya Katılan Bireylerin Çocuklarının Bir Spor Kulübünde Spor Yapma Durumlarına Göre Dağılımları .....	43
Tablo 14 Araştırmaya Katılan Bireylerin Çocuklarının Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Cinsiyetine Göre Dağılımları .....	43
Tablo 15 Araştırmaya Katılan Bireylerin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ana-Baba Tutum Ölçeğinden ve Ölçeğin Alt Boyutlarından Aldıkları Puanların Kendi Cinsiyetlerine Göre T-Testi Sonuçları .....	44
Tablo 16 Araştırmaya Katılan Bireylerin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ana-Baba Tutum Ölçeğinden ve Ölçeğin Alt Boyutlarından Aldıkları Puanların Eğitim Durumlarına Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları .....	45

Tablo 17 Araştırmaya Katılan Bireylerin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ana-Baba Tutum Ölçeğinden ve Ölçeğin Alt Boyutlarından Aldıkları Puanların Aylık Gelir Seviyelerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları.....	46
Tablo 18 Araştırmaya Katılan Bireylerin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ana-Baba Tutum Ölçeğinden ve Ölçeğin Alt Boyutlarından Aldıkları Puanların Spor Yapma Durumlarına Göre T-Testi Sonuçları .....	47
Tablo 19 Araştırmaya Katılan Bireylerden Spor Yapanların Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ana-Baba Tutum Ölçeğinden ve Ölçeğin Alt Boyutlarından Aldıkları Puanların Yaptıkları Spor Türüne Göre T-Testi Sonuçları.....	48
Tablo 20 Araştırmaya Katılan Bireylerden Spor Yapanların Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ana-Baba Tutum Ölçeğinden ve Ölçeğin Alt Boyutlarından Aldıkları Puanların Haftalık Toplam Spor Sürelerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları .....	49
Tablo 21 Araştırmaya Katılan Bireylerin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ana-Baba Tutum Ölçeğinden ve Ölçeğin Alt Boyutlarından Aldıkları Puanların Sporla İlgili Yayınları Takip Etme Durumlarına Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları .....	50
Tablo 22 Araştırmaya Katılan Bireylerin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ana-Baba Tutum Ölçeğinden ve Ölçeğin Alt Boyutlarından Aldıkları Puanların Spor Yarışma veya Müsabakalarını İzleme Durumlarına Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları .....	51
Tablo 23 Araştırmaya Katılan Bireylerin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ana-Baba Tutum Ölçeğinden ve Ölçeğin Alt Boyutlarından Aldıkları Puanların Çocuklarının Cinsiyetlerine Göre T-Testi Sonuçları .....	52
Tablo 24 Araştırmaya Katılan Bireylerin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ana-Baba Tutum Ölçeğinden ve Ölçeğin Alt Boyutlarından Aldıkları Puanların Çocuklarının Sınıf Seviyelerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları .....	53
Tablo 25 Araştırmaya Katılan Bireylerin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ana-Baba Tutum Ölçeğinden ve Ölçeğin Alt Boyutlarından Aldıkları Puanların Çocuklarının Okul Başarı Durumlarını Nasıl Değerlendirdiklerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları .....	54

Tablo 26 Araştırmaya Katılan Bireylerin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ana-Baba Tutum Ölçeğinden ve Ölçeğin Alt Boyutlarından Aldıkları Puanların Çocuklarının Okul Takımlarında Oynama Durumlarına Göre T-Testi Sonuçları .....	55
Tablo 27 Araştırmaya Katılan Bireylerin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ana-Baba Tutum Ölçeğinden ve Ölçeğin Alt Boyutlarından Aldıkları Puanların Çocuklarının Bir Spor Kulübünde Spor Yapma Durumlarına Göre T-Testi Sonuçları .....	56
Tablo 28 Araştırmaya Katılan Bireylerin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ana-Baba Tutum Ölçeğinden ve Ölçeğin Alt Boyutlarından Aldıkları Puanların Çocuklarının Beden Eğitimi Öğretmeninin Cinsiyetine Göre T-Testi Sonuçları .....	57

## KISALTMALAR VE SİMGELER DİZİNİ

**f:** Frekans

**%:** Yüzde

**p:** Farkın Anlamlılık Düzeyi

**X:** Aritmetik Ortalama

**SS:** Standart Sapma

**N:** Birey Sayısı

**t:** t Testi Fark Değeri

**SPSS:** Statistical Package for the Social Sciences

**MEB:** Milli Eğitim Bakanlığı

**s:** Sayfa

**TEOG:** Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş (Sınavı)

## BİRİNCİ BÖLÜM

### 1. GİRİŞ

Bu bölümünde araştırmanın problem durumu, alt problemler, araştırmanın amacı, araştırmanın önemi, araştırmanın varsayımları, araştırmanın sınırlılıkları ve araştırmayla ilgili tanımlara yer verilmiştir.

#### 1.1. Problem Durumu

Dünyaya geldiğimiz andan itibaren ihtiyaçlarımızın çoğunu birtakım hareketler ile karşılarız, vücut gelişim ve eğitiminin önemli araçlarından biri olan hareket, canlılığın belirtisi olup yaşamın devamı için oldukça önemlidir. İnsanın, fiziksel yeteneklerini sergileme isteği, diğer insanlara üstünlük kurma çabası bu yeteneklerin farklı bir şekillerde ortaya çıkmasına zemin hazırlamıştır. (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2013b). Bu ihtiyaç ve değişiklikler beden eğitimi ve spor aktivitelerinin şekillenmesini ve gelişimini sağlamıştır. İnsanlık tarihi kadar eski olan beden eğitimi ve spor faaliyetleri; insanoğlunun hayatta kalma mücadelesi, sağlıklı yaşam isteği, eğlenme ihtiyacı ve boş zamanlarını değerlendirme etkinlikleri olarak, insan yaşamının vazgeçilmez unsurları arasındadır. Dolayısıyla hareket için tasarlanmış insan vücudu, bu fitratın gereği olarak beden eğitimi ve spor faaliyetlerine ihtiyaç duyar.

Gelişen teknoloji ile birlikte bireyi hareketsiz bırakan şehir ve iş hayatı, fiziksel aktivitenin insan hayatı için önemini, sağlıklı yaşam ve hayattan zevk alma konusunda ki gerekliliğini göstermiştir. Bu sebeptendir ki; içinde yaşadığımız türlü şartlarda, kişinin ruh ve beden sağlığını koruması ve devam ettirmesi, iradesi kuvvetli, yaşam neşesine sahip, yalnız kendisini değil başkalarını da düşünen, topluma faydalı, boş zamanlarını sağlığı yararına kullanmasını bilen bireyler yetiştirmek için; beden eğitimi ve spor aktivitelerine olan ihtiyaç artmıştır (Alagöz, 1972, s. 1). İnsan yaşamı için bu kadar önemli olan beden eğitimi ve spor faaliyetleri, çocuk ve gençlerin sağlıklı bir şekilde büyümeleri için de oldukça önemlidir. Çocukluk ve gençlik dönemlerinde spor yapmamış bireylerin, yetişkin çağa geldiğinde sahip oldukları psikososyal ve fizyolojik özelliklerin istenilen seviyede olmayacağı da bir gerçektir (Sevim, 1997).

Bir milletin en büyük güvencelerinden biri iyi yetişmiş, bilinçli ve sorumluluk sahibi bir gençliktir. Gençlerin eğitilmesi ve topluma kazandırılması ise, toplumsal idealler ve kültürel değerleri kazanmaları ile mümkün olur. Gençlerin bilim, kültür ve sanatta olduğu gibi spor konusunda da geliştirilmesi, sahip olunan kültürel miras ve medeniyeti dünyaya tanıtabilmek için büyük bir fırsat olacaktır (Atmaca, 2006, s. 7). Bu gerçeğin bilincinde olan uluslar beden eğitimi ve spor hareketlerini belirli programlar şeklinde eğitim müfredatlarına dâhil etmişlerdir.

“Günümüzde bütün dünya ülkeleri, gelecekleri adına gençliğe büyük önem vermektedirler. Bilgi ve becerileri geliştirilmiş insan kaynağının eğitim-öğretim alanında başarılı bir şekilde kullanılabilmesinin, ülke kalkınmasında ve geleceğinin teminat altına alınmasında ki önemi asla unutulmamalıdır” (Doğar, 2013, s. 2).

“Çocukların yaşamlarındaki mutluluk ve başarı düzeyi ile anne babalarının onları yetiştirme tarzları arasında sıkı bir ilişki vardır” (Dereobalı, 2005, s. 56) Her anne baba, çocuğunu başarılı, mutlu, çevresiyle iyi ilişkiler kuran, sorumluluklarını bilen, vicdani ve ahlaki değerlere sahip, bir birey olarak yetiştirmek ister (Sürücü, 2003, s. 69).

Her toplumda çocukların yetiştirilmesinde ve geliştirilmesinde etkili olan, çeşitli kurumlar vardır. Son derece önemli olan bu kurumlardan ilki ailedir. Yaşamla ilgili birçok beceri, davranış kalıpları, sosyal etkileşimlerle ilgili bazı kurallar ve roller, temel alışkanlıklar aile içinde günlük ilişkiler sırasında öğrenilmektedir (Yetim, 2014).

Toplumsal yapıda belirleyici rol oynayan temel kurumlarla sportif etkinliklerin yakın bir ilişkide olduğu bilinmektedir. Aile kurumu da bireylerin ortak yaşamında, karşılıklı yoğun iletişimi sağlarken sportif etkinliklerden yararlanmaktadır. Yapılan birçok araştırma göstermiştir ki, çocukların spora yönlendirilmesinde aile ve sosyal çevrenin etkisi çok büyüktür. Bu açıdan bakıldığında, bireye küçük yaşlarda spor olgusunun benimsetilmesi ve toplumsal bir boyut kazanması, ailelerin spora olan ilgi ve bilgi düzeylerinin artırılmasıyla mümkün olacaktır (Yetim, 2014). Bu doğrultuda çocuk için eğitim öğretimin ilk basamağı olan ailelere büyük sorumluluklar düşmektedir.

Birçok öğrenci ve aile, oyun ve sporun okul programı içerisindeki gerçek değeri hakkında yeterince bilgiye sahip olmadıklarından, beden eğitimi ve spor dersine



yaklaşımları da farklıdır. Aileler, çocuklarında öğrenme, büyüme ve gelişmenin sadece masa başında çalışma sonucunda gerçekleşmeyeceğini bilmelidirler (Tamer ve Pulur, 2001, s. 48).

“Spor, zihinsel ve fiziksel gelişmeyi sağlaması nedeniyle okul çağında ve özellikle ergenlik döneminde gereklidir” (Uysal, 2005, s. 90). Bireylerin eğitim ve gelişmelerinin tüm aşamalarında önemsinmesi gereken beden eğitimi ve spor faaliyetleri ergenlik döneminin başlangıcı olan ortaokul döneminde de önemsinmelidir. Ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersi faaliyetlerine katılımı, büyük oranda ebeveynlerin konuya olan yaklaşımlarıyla ilgilidir. Bu konudaki anne baba yaklaşımları, çocuklarının beden eğitimi ve spor dersi faaliyetlerine katılıp katılmama noktasında neredeyse en belirleyici unsurdur (Öncü, 2007). Öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının olumlu olması ders etkinliklerinin verimli işlenmesini sağlayıp dersin özel ve genel amaçlarına ulaşmasını kolaylaştırabilir veya öğrencilerin gelecekteki çeşitli fiziksel aktivitelere gönüllü katılımlarını sağlayabilir (Silverman ve Scrabis, 2004).

Sosyal yapı içerisinde din faktörü de insanların çeşitli şeylere yönelmesinde veya yönelmemesinde en etkili sosyal faktörlerden biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Yani din bir yandan sosyal olguları etkilerken diğer taraftan kendisinin bir sosyal olgu olarak toplumda yerini alması, dinin diğer sosyal olgu ve kurumlarla ilişkisini göstermektedir (Aslantürk'ten aktaran, Kotan, 2007). Özellikle imam hatip ortaokulları gibi dini eğitimin ağırlıkta olduğu okullarda, öğrencilerin beden eğitimi ve spor faaliyetlerine katılımına yönelik anne baba tutumlarını belirlemenin önemi ve gerekliliği ortadadır. Bu bağlamda, imam hatip ortaokulu öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik, anne baba tutumları bu çalışmanın problem durumunu oluşturmaktadır.

## 1.2. Alt Problemler

Konu ile ilgili alt problemler aşağıda sıralanmıştır.

- ✓ Çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik ebeveyn tutumu ile ebeveyn cinsiyeti arasında ilişki var mıdır?

- ✓ Çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik ebeveyn tutumu ile ebeveyn eğitim durumu arasında ilişki var mıdır?
- ✓ Çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik ebeveyn tutumu ile aylık gelir seviyesi arasında ilişki var mıdır?
- ✓ Çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik ebeveyn tutumu ile ebeveynin spor yapma durumu arasında ilişki var mıdır?
- ✓ Çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik ebeveyn tutumu ile spor yapan ebeveynlerin yaptıkları spor türü arasında ilişki var mıdır?
- ✓ Çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik ebeveyn tutumu ile spor yapan ebeveynlerin haftalık toplam spor saatleri arasında ilişki var mıdır?
- ✓ Çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik ebeveyn tutumu ile ebeveynlerin sporla ilgili yayınları takip etme durumu arasında ilişki var mıdır?
- ✓ Çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik ebeveyn tutumu ile ebeveynlerin spor yarışma veya müsabakalarını izleme durumları arasında ilişki var mıdır?
- ✓ Çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik ebeveyn tutumu ile çocuğunun cinsiyeti arasında ilişki var mıdır?
- ✓ Çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik ebeveyn tutumu ile çocuğun sınıf seviyesi arasında ilişki var mıdır?
- ✓ Çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik ebeveyn tutumu ile çocuğunun okul başarısını nasıl değerlendirdiği durumu arasında ilişki var mıdır?
- ✓ Çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik ebeveyn tutumu ile çocuğun okul takımlarında oynayıp oynamama durumu arasında ilişki var mıdır?
- ✓ Çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik ebeveyn tutumu ile çocuğun bir spor kulübünde spor yapıp yapmama durumu arasında ilişki var mıdır?

- ✓ Çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik ebeveyn tutumu ile çocuğunun beden eğitimi öğretmenlerinin cinsiyeti arasında ilişki var mıdır?

### 1.3. Araştırmanın Amacı

İmam hatip ortaokullu öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik, ebeveyn tutumlarının etkisini ortaya çıkarmak amacıyla bu araştırma yapılmıştır. Ayrıca çeşitli değişkenlere (cinsiyet, eğitim seviyesi, aylık gelir, spor yapma, sporla ilgili yayınları takip etme, spor müsabakalarının izleme, çocuğun cinsiyeti, sınıfı seviyesi, okul başarısı, spor yapması, öğretmen cinsiyeti) bağlı olarak ebeveynlerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarında farklılıklar olup olmadığını tespit edebilmek bu araştırmanın bir diğer amacıdır.

### 1.4. Araştırmanın Önemi

Konu ile ilgili yapılan literatür taramasında, beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutum konusunda yapılan araştırmaların daha çok öğrenci ve öğretmen boyutlarından ele alındığı görülmüştür. Beden eğitimi ve spor dersine yönelik anne baba tutumları için yapılan araştırmaların fazla olmayışı dikkat çekmektedir.

Beden eğitimi ve spor dersine yönelik anne baba tutumlarını inceleyen çalışmalar aşağıya listelenmiştir;

Öncü (2007) tarafından yapılan araştırmada, “Ana babaların çocuklarının beden eğitimi dersine katılımına yönelik tutumları ve beklentileri” incelenmiştir.

Erbaş (2012) tarafından yapılan araştırmada, “İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin ana-baba tutumlarının psiko-motor beceri düzeyleri ve beden eğitimi ve spor ders tutumlarına etkisi” incelenmiştir.

Yıldız (2013) tarafından yapılan araştırmada, “İlköğretim okullarında beden eğitimi dersine yönelik öğrenci ve ana-baba tutumları” incelenmiştir.

Yıldız (2015) tarafından yapılan araştırmada, “Ebeveynlerin çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımına yönelik tutumları” incelenmiştir.

Anne baba tutumlarının, motor gelişimle paralel olarak beden eğitimi ve spor dersine yönelik öğrenci tutumlarını da etkilediği bilinen bir gerçektir. Spora başlama ve spor yapmada ailenin etkisinin önemli bir etken olarak gösterilmesine rağmen, ülkemizde yapılan araştırmalar çoğunlukla cinsiyet, yaş ve meslek değişkenleri ile spor yapma alışkanlığı arasındaki ilişkileri belirlemeye yoğunlaşmıştır (Öncü ve Güven, 2011). Bu araştırma, imam hatip ortaokulu öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik anne baba tutumlarını ortaya koymasından önemlidir. Ayrıca, bu araştırmanın benzer konularda yapılacak olan araştırmalara kaynaklık edeceği düşünülmektedir.

### 1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

- ✓ Araştırma bulgularının kaynağı, 2015-2016 eğitim öğretim yılında Erzurum ili merkez ilçelerinde bulunan imam hatip ortaokullarında öğrenim gören öğrenci anne babaları ile sınırlıdır.
- ✓ Araştırma için toplanan verilerin geçerliği, anketin uygulandığı zaman dilimi ile sınırlandırılmıştır.
- ✓ Araştırma, imam hatip ortaokulu öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik anne baba tutumları ile sınırlıdır.

### 1.6. Araştırmanın Varsayımları

- ✓ Araştırmaya katılan anne babaların uygulanan anketi kendi görüşlerini yansıtacak şekilde içten ve yansız olarak cevapladıkları varsayılmıştır.
- ✓ Anket ifadelerinin okuyucular tarafından doğru olarak algılandığı varsayılmıştır.
- ✓ Örneklemi oluşturan anne babaların evreni temsil ettiği varsayılmıştır.

### 1.7. Tanımlar

**Beden Eğitimi:** Bireyin fiziksel hareketler aracılığıyla, davranışlarında bilinçli bir şekilde beden eğitiminin amaçlarına uygun (bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal) değişme meydana getirme sürecidir (Tamer ve Pulur, 2001).

**Spor:** Bireyin tabii çevresini, beşeri çevre haline getirirken elde ettiği yetenekleri geliştiren belirli kurallar içerisinde araçlı ya da araçsız, bireysel ya da grupla boş zamanını ya da tüm zamanını dolduracak şekilde iş edinerek yaptığı, sosyalleştirici, ruh ve fiziki geliştiren rekabetçi, dayanışmacı ve kültürel bir kavramdır (Aracı, 2006).

**Tutum:** Bireyin kendine veya çevresindeki herhangi bir konu, obje veya olaya karşı geçmiş yaşantıları ve bilgilerine dayanarak ortaya koyduğu duygusal, bilişsel ve davranışsal bir tepkidir (Baysal, 1981).

**Anne-Baba Tutumları:** Ebeveynlerin, çocuğun sosyal, psikolojik ve kişilik gelişimlerine etki edecek biçimde belirli bir birey, nesne veya çevreye olumlu ya da olumsuz olarak tepki gösterme eğilimidir (Yavuzer, 2003).

## İKİNCİ BÖLÜM

### 2. KURAMSAL ÇERÇEVE VE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde araştırmayla ilgili kuramsal bilgiler yer almaktadır. İlk olarak beden eğitimi ve spor kavramlarının tanımları yapılarak, bu kavramlar arasındaki yakın ilişki açıklanmıştır. Sonrasında beden eğitimi ve spor dersi hakkında bilgilere yer verilmiştir. Daha sonra aile ve tutum kavramları açıklanarak, anne baba tutumları sınıflandırılıp anlatılmıştır. Son olarak konuyla ilgili araştırmalara yer verilmiştir.

#### 2.1. Beden Eğitimi ve Spor

Beden eğitimi ve spor faaliyetleri, insanoğlunun zorlu tabiat koşullarıyla tanışarak tabiata egemen olmaya çalışması, yaşamını sürdürebilmesi için vücudunu ve kaslarını geliştirmesiyle başlar (MEB, 2014b). Tarihi süreç içerisinde genel eğitimdeki beden eğitimi ve sporun ağırlığı ve önemi sosyal, kültürel, siyasi ve ekonomik değişim ve gelişmelere bağlı olarak değişik düzeylerde devam etmiştir (Yıldırım'dan aktaran, Yetim, 2006).

İnsanlar, uzun ve sağlıklı yaşam için beden eğitimi ve spor gibi kavramlar ile zihinlerini devamlı meşgul etmişlerdir (Kale, 2002). Birey ve toplum yaşamı için önemli olan “beden eğitimi” ve “spor” kavramlarının birçok tanımı yapılmış ve bu kavramlar üzerine çeşitli bilimler gelişmiştir. Kaynaklarda yapılan tanımlar incelendiğinde, beden eğitimi ve spor kavramları çoğu kez birbirlerini tamamlayan, iç içe girmiş hatta birlikte anılmaya başlanmıştır (MEB, 2013b).

Beden eğitimi, bireyin fiziksel aktivitelere katılmak suretiyle davranışlarında bilinçli bir şekilde beden eğitiminin amaçlarına uygun değişme meydana getirme sürecidir. Beden eğitimin de “hareket öğrenme ve hareket yoluyla öğrenme” temel alınmaktadır. Bir başka deyişle beden eğitimi “fiziksel hareketler yoluyla insanın eğitilmesidir” (Tamer ve Pulur, 2001, s. 41). Spor ise, “kişinin beden ve ruh sağlığını geliştirmenin yanında, belli kurallara göre, rekabet ölçüleri içinde mücadele etme, heyecan duyma, yarışma ve üstün gelme amacını içerir” (Yetim, 2006, s. 142)

Beden eğitimi, “vücudun yapı ve fonksiyonlarından istenilenlerin yapılabilmesi için, eklem ve kasların kontrollü ve dengeli bir şekilde gelişmesini sağlayan, boş zamanları değerlendirmeyi, fiziki gücü en ekonomik tarzda kullanmayı, dolayısıyla organların kontrollünü ve metotlu bir şekilde hareket etmesini öğreten bir faaliyet sistemidir” (Açak, İlkın ve Erhan). Spor, “beden eğitimi faaliyetlerini özelleştirerek çeşitli branşlarda somutlaşmış, üst düzeyde yapıldığında fizyolojik, psikolojik, estetik, teknik özellikleri gerekli kılan, yarışmaya dayalı ve katı kurallarla çevrili bir etkinliktir” (Aracı, 1999, s. 13).

Beden eğitimi, “sağlıklı, güçlü, mutlu olma, kişilik, karakter, ahlaki değerler kazanma, kültürleşme, toplumsallaşma ve yurttaşlık eğitimidir”. Spor, “insanın mücadele azmini kullanarak düzenli kurallar içerisinde yaptığı bedensel etkinliklerdir” (Kuru, 2000, s. 1).

Beden eğitimi, “bireyin beden sağlığını, ruh sağlığını, beden becerilerini geliştirmeye yönelik, gerektiğinde çevresel koşullara ve katılımcıların özelliklerine göre değiştirilebilen esnek kurallara dayalı oyuna, cimmastiğe, spora dönük alıştırmaya ve çalışmaların tümünü kapsayan geniş tabanlı bir etkinliktir” (Aracı, 1999, s. 13). Spor, sosyal kültürel ve ekonomik kalkınmanın başlıca unsuru olan insan gücünün, sağlıklı bir şekilde geliştirilmesi için yapılan faaliyetlerin, oyun, eğlence ve yarışma biçimine dönüştürülmesi biçimidir (Yetim, 2014, s. 165).

Beden eğitimi, “insan sağlığı, karakter oluşumu, moral verimliliğinin artırılması milli yönden güçlü, ortak duygu ve davranışları yüksek bir insan varlığı ile doğrudan ilgili etkili bir eğitim faaliyetidir”(Aras, 2013). Spor, “bireysel veya kolektif oyunlar şeklinde yapılan, genellikle yarışmaya yol açan, bazen kesin kurallara göre uygulanan ve geç dönemde yararlı olması beklenen beden hareketlerinin tümü olarak tanımlanmıştır” (Cerrahoğlu, 1998, s. 1).

Her iki alanda, kişiler arasındaki ilişkileri artırmayı sağlar, eğitim ve eğlence aracı olarak kullanılabilirler. Beden eğitimi ve spor, serbest zamanları doğru olarak değerlendirebilmeyi amaçlar, aynı zamanda zevk ve estetik içerir (Aracı, 2006, s. 4).

Beden eğitimi ve spor, modern eğitim anlayışı içinde birbirini tamamlayan iki kavram haline gelmiştir. Beden eğitimi ve spor, bireyi fiziksel, zihinsel ve sosyal yönden geliştiren ve kişilik özellikleri kazandıran bir olgudur (Yetim, 2014, 166).

Beden eğitimi ve spor, bireyin fiziksel ve motorsal gelişimine katkı sağlamasının yanında, bireylere bedensel sağlıklarını koruma ve boş zaman alışkanlığı kazandırmayı öngörmektedir. Böylece, ferdin fiziksel kapasitesinin en üst düzeyde tutulması ve geliştirilmesi hedeflenmekte, ayrıca bireyin sosyal kaynaşma ve insancıl değerler kazanma açısından da gereksinimlerini karşılamaktadır (Kale ve Erşen, 2003, s. 6).

Beden eğitimi ve sporun temel amaçları arasında bireyin ruh ve beden sağlığını geliştirerek iradesini güçlü yapabilmek yer almaktadır. Aynı zamanda beden eğitimi ve spor sosyal ve ekonomik kalkınmada da temel unsur durumundadır. Beden eğitimi ve spor insan iradesini güçlendirerek, kişinin kendine güvenmesini sağlayıp kişiliğin oluşmasını kolaylaştırır. Bireyin tüm özelliklerini ortaya çıkararak kendisine ve çevresine faydalı olma imkânı verir. (Erkan, Güven ve Ayan, 1998).

Beden eğitimi ve spor faaliyetlerinin katkılarıyla birey hem içsel dünyasını daha sağlıklı yaşar hem de sosyal anlamda olumlu davranışlar bütününe sahip olur (Sel, 2005) Beden eğitimi ve spor, bireyin bedensel ve ruhsal eğitimine olumlu katkılarda bulunurken, bireyin kendini tanıyarak doğru bir şekilde tanıtmasına ve böylece toplum yaşamında yerini almasına yardım eder (Yolcu, 1991, s.69).

“Günümüzde beden eğitimi ve spor, yetişmekte olan nesillerin fiziksel, zihinsel, sosyal ve duygusal gelişimini amaç edinen, genel eğitimin tamamlayıcısı ve ayrılmaz bir parçası olarak görülen bilinçli ve planlı faaliyetlerdir” (Yıldırım’dan aktaran, Yetim, 2006, s. 143).

Yetim (2006)’e göre “beden eğitimi ve sporun amaç ve fonksiyonlarına bakıldığında bunları genel olarak dört grupta toplamak mümkündür”.

1. Fiziksel
2. Motorsal (Sinir-kas gelişimi)
3. Zihinsel
4. Sosyal



Beden eğitimi ve sporun fiziksel gelişime etkisi; Organizmanın fiziksel uygunluğunu ve dayanıklılığını, artırmakla birlikte, organların işlevlerini de geliştirir. Böylece organizma değişen koşullara kolay uyum sağlar ve yorgunluğa karşı koyma kapasitesi artar (Mirzeoglu, 2003).

Beden eğitimi ve sporun motorsal gelişime etkisi; genel olarak vücut kontrolünün ve koordinasyonunun gelişmesi demektir. Böylece kişi daha zarif, kolay ve verimli bir şekilde hareket edebilir (Tamer ve Pulur, 2001).

Beden eğitimi ve sporun zihinsel gelişime etkisi; fiziksel faaliyetler içerisinde bulunan kurallar, taktikler, aktiviteler ve bunlara ait olan metotların öğrenilmesi ve bunların yaşamdaki önemi gibi hususların kavranması ile zihni gelişime katkı sağlanmış olur (Yetim, 2006).

Beden eğitimi ve sporun sosyal gelişime etkisi; beden eğitimi ve spor faaliyetleri toplumsal bir deneyimdir ve genellikle hisleri ortaya koyar. Birey hareketler aracılığı ile iç dünyasını ifade etme olanağı bulur. Birey saldırganlık, kıskançlık, utangaçlık vs. duygularında boşalım sağlar ve bu duyguları kontrol etmesini öğrenir (Aracı, 1999).

## **2.2. Beden Eğitimi ve Spor Dersi**

Fiziksel etkinliklerin insan yaşamının bir parçasını oluşturduğu ve eğitim öğretim sürecinin önemli bir unsuru olduğu kabul görmüş ve bilimsel olarak ortaya konulmuştur (MEB, 2009). Genel eğitimin ayrılmaz bir parçası olan beden eğitimi ve spor faaliyetleri, aynı zamanda kişiliğin de eğitilmesidir. Beden eğitimi ve spor bireylerin gelişim özelliklerini göz önünde bulundurarak onların sağlıklı, mutlu, iyi ahlaklı ve dengeli bir kişiliğe sahip olmalarına yardımcı, kültürel değerlerini ve demokratik hayatın gerektirdiği davranış biçimlerini kazanmış, üretken bireyler olarak yetiştirilmeleri için en önemli araçlardan biridir (Özkan, 2011).

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 58. Maddesi; "Devlet, gençleri alkol düşkünlüğünden, uyuşturucu maddelerden, suçluluk, kumar vb. kötü alışkanlıklardan ve cehaletten korumak için gerekli tedbirleri alır." 59. Madde ise; "Devlet, her yaştaki Türk vatandaşlarının beden ve ruh sağlığını geliştirecek tedbirleri alır, sporun kitlelere yayılmasını teşvik eder. Devlet, başarılı sporcuyu korur" der. Bu nedenle, devletin önemli

görevleri arasında beden eğitimi ve sporun toplumun farklı kesimlerinde yapılabilmesi yer almaktadır. Beden eğitimi ve sporun topluma yayılması için gerekli planlamaların yapılması ve kaynakların eşit şekilde dağıtılması esas alınmalı beden eğitimi ve spor toplumdaki tüm bireylere yönelik olmalıdır (MEB, 2014a).

Beden eğitimi ve spor, fiziksel faaliyetlere dayalı bir eğitim biçimi olmakla birlikte aynı zamanda hareket, davranış, tutum yoluyla insanın bütününe hitap eden ve onun genel eğitim öğretimiyle ilgili olan alandır (Yaldız, 2013, s. 11). Özellikle son yüzyıl içerisinde insanların kendilerini ifade etme, geliştirme ve gerçekleştirme yolu olarak, beden eğitimi ve spor etki ve fonksiyon alanlarını genişletmiştir (Yıldırım'dan aktaran, Kır, 2012).

Günümüzde beden eğitimi ve spor dersi, okul öncesi dönemden ortaöğretimin sonuna kadar tüm okul tür ve kademelerinde zorunlu veya seçmeli olarak okutulmaya devam etmektedir. Beden eğitimi ve spor dersinin, toplum olarak spor yapma alışkanlığı edinmemizde ve sporu bir hayat tarzı olarak benimsememizde, ülke sporunda başarıya ulaşmamızda, hayattan zevk alan, mutlu, huzurlu, sorumluluğunun bilincinde, kendine güvenen, sosyal statüye sahip bireyler ve toplum oluşmasında büyük bir öneme sahip olduğu gerçeği göz ardı edilemez (Dalkıran ve Tuncel, 2007).

Beden eğitimi ve spor dersinden beklenen temel amaç kişiliğin tümüyle eğitilmesidir. Beden eğitimi ve spor dersi fiziksel olduğu kadar zihinsel ve moral eğitimini de öngörmekte, bireyi tüm yönleriyle geliştirmeyi amaç edinmektedir. Dolayısıyla beden eğitimi ve spor, “bireyin bedensel, ruhsal ve toplumsal bütünlüğünü zedelemeyen, kişinin toplum yararına en uygun gelişiminin sağlanmasının yanında; sağlıklı, mutlu ve güçlü olma, kişilik, karakter ve ahlaki değerler kazanma, kültürleşme, toplumsallaşma eğitimi demektir” (Kale ve Erşen, 2003).

### 2.3. Aile

Bir arada yaşama, birtakım araçlar ortaya çıkarmıştır. Toplumdaki ilişkiler, gruplar, kurumlar, örgütler bu araçlar doğrultusunda şekillenmiştir. Toplum konuştuğu dil, giyim, yeme içme tarzı ve günlük hayatında etki eden kurumlarını belli bir süreç içinde oluşturmuştur. Bu anlamda, dünyaya yeni gelen her çocuk daha önce organize olmuş bir toplum içine doğar (MEB, 2014a, s. 24).

Çelik (2013)'e göre aile, anne, baba, çocuklar ve bazen de yakın akrabaların yaşam birlikteliği oluşturacak şekilde toplanıp bir araya geldiği, biyolojik, psikolojik, ahlaki, hukuki, ekonomik, kültürel ve dini bağlarla bağlı en küçük sosyal birimdir.

Bütün toplumlarda aile, fert için hayat merkezidir. Ferdin içinde bulunduğu en önemli ve asil bir sosyal gruptur. Samimiyet ve sürekli ilişkiler aile kurumunun temel özellikleridir” (Aslantürk ve Amman, 2013).

Aile içinde bulunduğu milletin bütün özelliklerini ve güzelliklerini taşıyan en küçük toplumsal birimdir. Bundan dolayı toplumun milli, manevi, ortak kültür ve ahlâk değerlerinin; din, dil, örf ve geleneklerinin çocuğa öğretilmesinin ailede başladığı ifade edilmektedir (Atamanalp'ten aktaran, Gökgöz, 2014, s. 26).

Aile toplumsal açıdan çok önemli amaçlara hizmet eden bir kurumdur. Çocuğun fiziksel gelişiminin yanı sıra aile, içinde yaşanılan toplumun kültürünü çocuğa kazandırır (Çelik, 2013).

Aile içindeki bireylerin kişisel özellikleriyle var oldukları, bu çerçevede ortak olarak hareket etmek durumunda oldukları bir kurumdur (Yaldız, 2013, s. 13). Çocuklar, sahip oldukları cinsiyete ait rolleri aileden öğrenirler. Bu yüzden çocukların ilk öğretmenleri anne ve babadır (Altıntaş, 2016, s. 32).

Ailenin, çocuk gelişimine faydaları aşağıdaki gibi sıralanabilir (Yavuzer'den aktaran, Erginbay, 2014, s. 13):

- ✓ Çocuğun grup içinde dengeli bir yapıya sahip olabilmesi için güven duygusu aşılır.
- ✓ Çocuğun sosyal kabul görebilmesi için gerekli ortamları hazırlar.

- ✓ Aile, çocuğun sosyalleşmeyi öğrenebilmesi için uygun davranış biçimlerini içeren birer model oluşturur.
- ✓ Çocuğun yaşama uyum sağlarken karşısına çıkan sorunlarına çözüm üretir.
- ✓ Çevreye uyum için gerekli olan davranışlar ile ilgili, toplumsal alışkanlıkların kazanılmasına yardımcı olur.
- ✓ Sosyal yaşamda ve okulda başarıya ulaşabilmesi için çocuğun yeteneklerini geliştirir.
- ✓ Çocuğun ilgi ve yeteneklerine göre isteklerinin gelişimine yardım eder.

Birey sporla ilk olarak aile içinde tanışır. Aile, çocuğun sosyal dünyayı ve spor dünyasını görmesini sağlayan ilk kurumdur. Dolayısıyla aile tarafından spora verilen pozitif değer çocuğun spora olan ilgisini artırır. Aile çocuğa karşı tutumlarıyla çocuğun nasıl spor yapacağını da belirler (MEB, 2014a). Sporun çocuğun hayatında nasıl bir yer edineceği ailenin tavrıyla şekillenir (Larson'dan aktaran, Yıldız, 2013, s. 14). Anne babaların spora karşı olumlu tutumları ve spor yapma konusunda çocuklarına destek olmaları, çocukların spora karşı olan tutumlarını olumlu yönde etkilemektedir.

#### **2.4. Tutum**

Tutum kelimesi, günlük hayatta sık kullandığımız bir kavram olmuştur. Her insanın kendisi ve çevresindeki kişiler, kurumlar, olaylar, inanç ve düşünceler için çeşitli tutumları vardır. “Ahmet’in siyasi tutumu Ali’ye pek uygun değil”, “arkadaşlarının bu olay karşısındaki tutumlarını beğenmiyorum” gibi ifadeler günlük hayatta sıkça karşımıza çıkmaktadır. Bireyler tutumlarını çoğu kez bir görüş bildirerek ifade ederler. Olaylar karşısında davranış biçimlerini belirleyen tutumlar, bireyin belirli değer yargılarına ve inançlarına bağlı olarak ortaya çıkar (Pehlivan, 2002, s. 20).

Tutumların oluşmasında kişilik, toplumsallaşma süreci, sosyal sınıf, grup üyeliği gibi birçok faktör rol oynamaktadır. Bireyler tutumlara doğuştan sahip değildirler, tutumları sonradan öğrenilirler. Tutumlar deneyim, taklit, pekiştirme, sosyal öğrenme gibi yollarla sonradan edinilir. Özellikle çocukluk döneminde edinilen tutumların kaynağında anne baba tutumlarını taklit etmek yatmaktadır (Kağıçbaşı'dan aktaran, Erginbay, 2014, s.10).

Ozankaya (1975)'ya göre tutum, "Belli nesnelere, olaylara, kişilere karşı belli biçimde davranma yolunda toplumsal olarak kazanılmış eğilim ya da yönelimdir."

Cüceloğlu (1996) tutumu, "oldukça organize olmuş uzun süreli düşünce, duygu ve davranış eğilimi", olarak tanımlamıştır.

"Sosyal psikolojide tutum, bireyin psikolojik bir nesneye ilişkin değerlerini düzenleyen bir eğilim olarak yer almaktadır" (Kağıtçıbaşı, 2010).

Çocuğun hislerini etkileyen anne baba tutumları çocuğun davranışlarını da etkilemektedir. Bununla beraber çocuğun, kendine güveni, ifade şekli, arkadaşları ve diğer insanlarla ilişkileri de anne baba tutumları etkisi altındadır (Tuzcuoğlu'ndan aktaran, Gökkaya, 2016, s. 19). Anne babanın çocuğuna doğruyu yanlışı öğretebilmeleri veya "uygun olan davranışı" gösterebilmeleri için, gerek kendi aralarında, gerekse çocuklarına yönelik davranışlarında tutarlı, dengeli ve kararlı olmaları gerekmektedir (Yavuzer, 2003). Bireyin uyumlu ve dengeli kişiliğe sahip olması, yetiştiği ailenin özellikleri ile sıkı bir ilişki içerisindedir. Dolayısıyla anne ve baba tutumları bireyin psikolojik ve sosyal gelişiminde en önemli unsurdur (Eldeleklioğlu ve Kuzgun'dan aktaran, Gökkaya, 2016).

Kaynaklarda anne baba tutumlarının sınıflandırılmasıyla ilgili birçok tanım yapılmıştır. Yapılan tanımlar genel olarak, "Demokratik Anne Baba Tutumu", "Koruyucu Anne Baba Tutumu", "Otoriter Anne Baba Tutumu", "İzin Verici Anne Baba Tutumu" başlıkları altında toplanmıştır.

#### **2.4.1. Demokratik Anne Baba Tutumu**

Demokratik tutuma sahip olan anne babalar, çocuklarını ayrı bir kişi olarak kabul eder, onlara değer verir ve bağımsız bir kişilik geliştirmeleri için çocuklarına destek olurlar. Bu tutuma sahip olan anne babalar, çocuklarının davranışlarını daha akılcı bir şekilde yönlendirirler. (Kulaksızoğlu'ndan aktaran, Ersoy, 2013, s. 19).

Demokratik anne babalar çocukları ile olan etkileşimlerinde koşulsuz sevgi anlayışı içindedirler, tutum ve davranışlarında samimidirler. Ortaya çıkan sorunlar iletişim ile çözülmektedir. Paylaşma ve iş birliği ile kurallar belirlenir. Anne babanın

amacı çocuğun gelişimini doğru şekilde sağlamak, sorumluluk duygusu ve bilinci kazandırmaktır (Enginbay, 2014, s. 26).

Demokratik aile tutumları sergilenen ortamda yetişen çocukların, akademik başarıları artmakta, başarıya yönelimleri daha yüksek olmakta, bağımsız hareket edebilmekte, kendilerine güvenmekte, arkadaş canlısı ve takım çalışmasına daha yatkın olmaktadır (Erdoğan ve Uçukoğlu'ndan aktaran, Demir, 2013, s. 14).

Çocuk belirli sınırlar içinde özgürdür. Çocuk söz hakkına sahiptir, duygu ve düşüncelerine saygı duyulur, ailesinden saygı ve sevgi görmektedir. Söyledikleri anne baba tarafından dinlenmektedir. Bu ortamdan faydalanan çocuk girişimci özellikler gösterir, öz güven sahibi ve kendi kararlarını kendi verip bu kararların sorumluluklarını bilir (Erbaş, 2012, s. 41).

#### **2.4.2. Koruyucu Anne Baba Tutumu**

Bu tutuma sahip olan anne babaların en önemli özellikleri çocuğun yapabileceği basit işlerin bile anne baba tarafından yapılması ve çocuğa sorumluluk verilmemesidir (Altıntaş, 2016, s. 36).

Koruyucu anne babalar sürekli çocuğunun üstüne titrer ve gerekli olmayan hallerde bile onu korumaya çalışırlar. Bu davranışlarıyla anne baba ebeveynlik rolünü tam anlamıyla yaptığının inanır ve karşılığında çocuğunun kendisine minnet duymasını ister. (Kulaksızoğlu'ndan aktaran, Enginbay, 2014, s. 24).

Koruyucu anne babalar çocuklarını hayatın getirmiş olduğu her türlü zorluktan korumaya çalışırlar ve çocukların yaşı kaç olursa olsun bu durumu devam ettirirler. Bu tarz ailelerde yetişen çocuklarda, çevreye ve kendilerine karşı güvensizlik duygusu yoğun olarak hâkim olmaktadır ve bu durum çocukların kendi başlarına yetişkin bir birey olmasına engel teşkil etmektedir (Aydın, 2002). Anne babanın aşırı koruyucu olması çocuğun okula uyumunu ve okul başarısını da etkiler (Yavuzer, 2003, s. 126).

### 2.4.3. Otoriter Anne Baba Tutumu

Otoriter tutuma sahip olan anne babaların en temel özelliği çocuklarına karşı göstermiş oldukları baskıdır. Çocuğun davranışlarını kontrol etmeye ve şekillendirmeye çalışırlar. Otoriter anne baba çocuğunu kesin olarak kontrol altında tutmak ister, itaat bu anne babalar için çok önemlidir. Hiçbir açıklama yapılmadan konulan kurallar vardır (Şendil, 2003, s. 176).

Bu tür ailelerde yetişen çocuklarda saldırgan davranış özellikleri görülebilmektedir. Kendinden güçsüz gördüğü kişilere karşı ise kendisi de baskı ve otorite kurma çabalarına girebilmektedir. Çünkü çocukluğundan beri güçlü olanın söz sahibi olduğu bir dünyada büyümüştür (Kulaksızoğlu, 2010).

Otoriter anne baba tutumuna sahip ailelerde büyüyen çocuklar problemlerini davranışlar göstermeyen ve makul düzeyde bir okul başarısı sergilerken, buna karşın benlik saygıları düşük, olumsuz değerlendirilme kaygıları yüksek, depresyona girme ihtimalleri yüksek ve problemle baş etme yetenekleri kısıtlı kesimi oluşturmaktadır (Erdoğan ve Uçukoğlu'ndan aktaran, Demir, 2013, s. 14).

### 2.4.4. İzin Verici Anne Baba Tutumu

Bu tür tutuma sahip olan anne babaların en önemli özelliği çocuklarının yaptıklarına karışmamalarıdır. Çocuğun yaptığı her şey hoş karşılanır. Bu tutuma sahip ailelerin çocuklarıyla ilişkileri zayıftır. Çocuğa karşı genelde ilgisizdirler, ara sıra sıcak ve yakındırlar. Denetim altında olmayan çocuk aile otoritesinin eksikliğini hissetmektedir (Mansager ve Volk'dan aktaran, Erbaş, 2012, s. 37).

İzin verici tutuma sahip ailelerde çocuğa sınır konulmaz, nadiren disiplin uygulanır, bu aileler çocuklarına koşulsuz destek sunarlar (Demir, 2013). Özellikle okul çağının başlamasıyla birlikte çocukların çevresi yavaş yavaş değişir ve ilk zorlanmalar bu dönemlerde görülmeye başlamaktadır. Bu durumlara uyum sağlayamayan ve davranışlarında devam eden çocuklar engellenme ve tatminsizlik duygularını yoğun olarak yaşamaya başlarlar. Bu durum çocukta kötü alışkanlıklara, düşük akademik başarıya ve olumsuz davranışlara sebep olabilmektedir (Durmuş, 2006).

## 2.5. İlgili Araştırmalar

Beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutum konusunda yapılan araştırmalar incelendiğinde, anne baba tutumlarından çok öğrenci ve öğretmen tutumları açısından incelendiği görülmektedir.

### 2.5.1. Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Tutum İle İlgili Araştırmalar

Hünük (2006) araştırmasında, ilköğretim ikinci kademedeki öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarını sınıf seviyesi, öğrenci ve öğretmen cinsiyeti ve spora katılım açısından incelemiştir. Araştırmanın örneklem grubunu, Ankara ili merkez ilçelerinde bulunan 22 ilköğretim okulunda öğrenim gören toplam 1300 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın sonucuna göre; öğrencilerin sınıf seviyeleri arttıkça, beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının azaldığı ve erkek öğrencilerin tutum puanlarının her sınıf seviyesinde kız öğrencilere oranla daha yüksek olduğu fakat anlamlı bir farkın olmadığı tespit edilmiştir.

Erkan (2006) yaptığı çalışmada, ilköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve spor dersi ile ilgili bilgi, tutum ve uygulamalarını incelemiştir. Araştırmanın örneklem grubunu, Konya ili merkez ilçelerinde bulunan ilköğretim okullarında görev yapan toplam 506 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmanın sonucuna göre; sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersi için yetersiz oldukları, sınıf öğretmenlerinin hizmet içi eğitime alınmaları gerektiği ve beden eğitimi derslerine branş öğretmenlerinin girmesi gerektiğini belirtmiştir.

Holoğlu (2006) yaptığı çalışmada, ilköğretim ikinci kademedeki öğrenim gören kız öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarını incelemiştir. Araştırmanın örneklem grubunu, tesadüfi örneklem yöntemi ile seçilen 9 ilköğretim okulundan toplam 1105 kız öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın sonucuna göre; kız öğrencilerin tutum ölçeğinden aldıkları puanlar ile doğum yerleri, anne baba eğitim durumları, okullar, okulların hizmet bölgeleri ve uzun süredir yaşadıkları yer değişkenleri arasında, anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir.

Yıldırım (2006) yaptığı çalışmada, Sivas ilindeki farklı eğitim düzeyinde öğrenim gören öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarını incelemiştir.



Araştırmanın örneklem grubunu, Sivas ili merkez ilçelerinde bulunan ilköğretim okullarının 8. sınıf öğrencilerinden 152 kız 121 erkek ve lise 1. sınıf öğrencilerinden 234 kız 265 erkek olmak üzere toplam 768 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın sonucuna göre; öğrencilerin sınıflar arası karşılaştırma ve sınıflar arası hemcinslerin karşılaştırmalarında beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının anlamlı olarak farklılaştığı tespit edilmiştir.

Pepe (2006) yaptığı çalışmada, ilköğretim sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarını incelemiştir. Araştırmanın örneklem grubunu, 2005-2006 eğitim öğretim yılında Antalya ili, ilçe ve köylerinde görev yapan 240 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmanın sonucuna göre; ilköğretim sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutum derecelerinde cinsiyet ve hizmet yılları açısından anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir.

Çetin (2007), ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumlarını karşılaştırmıştır. Araştırmanın örneklem grubunu, Kırşehir ili ve ilçelerindeki ortaöğretim okullarında öğrenim gören lise birinci sınıf öğrencileri arasından tesadüfi yöntem ile seçilen 422 erkek 392 kız, lise ikinci sınıf öğrencisi 306 erkek 290 kız, lise üçüncü sınıf öğrencisi 334 erkek 277 kız olmak üzere toplam 2021 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın sonucuna göre; öğrencilerin cinsiyeti, başarı düzeyi, annenin mesleği, babanın mesleği, ailelerinde spor yapan birinin olması ve ailenin spor yapmaya izin verme durumu ile beden eğitimi ve spora ilişkin tutumları arasında anlamlı fark tespit edilmiştir. Öğrencinin yaşına, okulun türüne, sınıf seviyesine, annenin eğitim durumuna, babanın eğitim durumuna, aile gelir seviyesine ve daha önceden rahatsızlık, sakatlanma vb. geçirip geçirmeme durumları ile beden eğitimi ve spora ilişkin tutumları arasında anlamlı fark tespit edilmemiştir.

Güllü (2007) yaptığı çalışmada, ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarını incelemiştir. Araştırmanın örneklem grubunu, 2006-2007 eğitim ve öğretim yılında Malatya ili merkez ilçelerinde bulunan 10 genel lisede öğrenim gören toplam 1500 öğrenci oluşturmaktadır. Öğrenciler 9., 10. ve 11. sınıflardan tesadüfi yöntemle seçilmiştir. Araştırmanın sonucuna göre; öğrencilerinin cinsiyetine, okul türüne, sınıfına, ebeveynlerinin eğitim seviyesine, üniversite hazırlık kurslarına gitme durumuna, boş zamanlarında egzersiz ve spor yapma sıklığına ve bir spor kulübünde spor

yapma durumuna göre beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumları arasında anlamlı düzeyde fark tespit edilmiştir. Ortaöğretim öğrencilerinin yaşlarına, kardeş sayılarına, ebeveynlerinin hayatta olma durumlarına, ebeveynlerinin mesleklerine ve ailelerinin aylık ortalama gelirlerine göre beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumları arasında anlamlı düzeyde fark tespit edilmemiştir.

Gülay (2008) yaptığı araştırmada, ortaöğretim dokuzuncu sınıf beden eğitimi ve spor dersinde, işbirlikli oyunların öğrencilerin sosyal beceri düzeylerine ve beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarına etkisini incelemiştir. Araştırmanın örneklem grubunu, 2007-2008 öğretim yılında Bolu il merkezinde bulunan bir ortaöğretim okulunun 9. sınıf öğrencilerinden birbirine benzerlik gösteren 2 sınıf oluşturmuştur. Tesadüfi olarak sınıflardan birisi deney diğeri ise kontrol grubu olmuştur. Deney grubunda 28 öğrenci bulunmaktadır. Bunlardan 22'si (%78,6) kız, 6'sı (%21,4) ise erkek öğrencidir. Kontrol grubunda ise 26 öğrenci bulunmaktadır. Bunlardan 23'ü (%88,5) kız, 3'ü (%11,5) ise erkek öğrencidir. Araştırmanın sonucuna göre; geleneksel yöntemle ders işleyen kontrol grubunun öntest-sontest tutum puanları arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. Deney grubu öğrencilerinin İşbirlikçi oyunlarla işlenen dersler sonrasında beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarında kontrol grubuna göre istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir.

Koç (2009), ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerinin fiziksel uygunlukları ile beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarını incelemiştir. Araştırmanın örneklem grubunu, 2006-2007 eğitim öğretim yılı bahar döneminde Kırıkkale ili Delice ilçesinde ilköğretim 4., 5., 6., 7. ve 8. sınıflar ile ortaöğretim 9., 10. ve 11. sınıflarda öğrenim gören tesadüfi yöntemle seçilen toplam 960 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmanın sonucuna göre; öğrencilerinin sınıflarına göre boy uzunlukları, vücut ağırlığı ve fiziksel uygunluk değerleri arasında anlamlı fark tespit edilmiştir. Öğrencilerin cinsiyetlerine göre; boy uzunluklarında, vücut ağırlıklarında ve fiziksel uygunluk parametrelerin tamamında bazı sınıflar düzeyinde gelişim dönemlerine uygun olarak anlamlı düzeyde fark tespit edilmiştir. Öğrencilerin boy uzunlukları, vücut ağırlığı ve fiziksel uygunluk değerleri (1 mil koş/yürü testi hariç) ile bazı kişisel özellikleri arasında anlamlı düzeyde fark tespit edilmiştir. Öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumları olumlu bulunmuştur.

Ryan (2009), ortaokul öğrencilerinin fiziksel aktivite düzeylerinin araştırdığı çalışmasında, Florida'da 11-16 yaş aralığında olan ortaokul düzeyindeki 994 öğrenciye tutum ölçeği uygulanmıştır. Araştırma sonucunda, yaş arttıkça egzersiz yapmayanların sayısında artış olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.

Gao ve arkadaşları (2009), ortaokul öğrencilerinin motivasyonlarının (beklenti ile ilgili inançlar, görev değerleri, öz-yeterlik ve sonuç beklentisi) zaman içindeki beden eğitimini ve öğrencilerin motivasyonunu nasıl etkilediği arasındaki ilişkileri ve ortalama düzeydeki değişimleri araştırmışlardır. Araştırma sonucuna göre, öğrencilerin öz-yeterlik ve görev değerlerinin olumlu olduğu tespit edilmiştir.

Erturan İlker (2010)'in yaptığı çalışmada, farklı motivasyonel iklimlere göre işlenen beden eğitimi ve spor derslerinin öğrencilerin başarı hedefleri, motivasyonel stratejileri ve beden eğitimine ilişkin tutumları üzerine etkisini araştırmıştır. Araştırmanın örneklem grubunu, bir devlet lisesinde dokuzuncu sınıf düzeyinde öğrenim görmekte olan 81 (40 kız, 41 erkek) öğrenci, kontrol grubunu ise 28 (14 kız, 14 erkek) öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın sonucuna göre; öğrencilerin beden eğitimi ve spora ilişkin tutum ölçeğinden aldıkları puanlara tek yönlü varyans analizi uygulanmış, beden eğitimi ve spor derslerinin motivasyonel iklimlerinin öğrencilerin beden eğitimine ilişkin tutumları üzerine etkisi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Sonuç olarak beden eğitimi ve spor derslerinde ustalık ve performans yaklaşımı ikliminin öğrencilerde bilişsel ve duyuşsal yönden daha olumlu çıktılar sağladığı görülmüştür.

Yıldız (2010) yaptığı çalışmada, sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumları ve karşılaştıkları problemleri incelemiştir. Araştırmanın örneklem grubunu, 53 ilköğretim okulunda görev yapan 984 sınıf öğretmeni oluşturmuştur. Araştırmanın sonucuna göre; erkek sınıf öğretmenlerinin, kadın sınıf öğretmenlerine göre, 30 yaş ve üstü sınıf öğretmenlerinin, 29 yaş ve altı sınıf öğretmenlerine göre, kıdemli sınıf öğretmenlerinin, kıdemsiz sınıf öğretmenlerine göre, eğitim enstitüsü mezunu sınıf öğretmenlerinin, eğitim yüksekokulu, eğitim fakültesi ve diğer fakültelerden mezun sınıf öğretmenlerine göre, ön lisans mezunu sınıf öğretmenlerinin, lisans mezunu sınıf öğretmenlerine göre, daha fazla egzersiz yapan sınıf öğretmenlerinin, daha az egzersiz yapan ve hiç egzersiz yapmayan sınıf öğretmenlerine göre, beden eğitimi dersine yönelik daha olumlu tutuma sahip oldukları ve daha az problemle karşılaştıkları

belirlenmiştir. Beden eğitimi ve sporla ilgili sertifikaya sahip olan sınıf öğretmenlerinin, sertifika sahibi olmayan sınıf öğretmenlerine göre, beden eğitimi ve spora yönelik hizmet içi eğitim alan sınıf öğretmenlerinin, hizmet içi eğitim almayan sınıf öğretmenlerine göre daha olumlu tutuma sahip oldukları görülmüştür. Görev yaptıkları okulların bulunduğu çevrenin sosyal gelişmişlik düzeyine göre, orta gelişmiş düzeydeki okullarda görev yapan sınıf öğretmenlerinin, gelişmiş ve gelişmemiş düzeydeki okullarda görev yapan sınıf öğretmenlerine göre, beden eğitimi ve spor dersinde daha az problemle karşılaştıkları görülmüştür.

Özyalvaç (2010) yaptığı araştırmada, ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumları ile akademik başarı motivasyonlarını incelemiştir. Araştırmanın örneklem grubunu, 2008-2009 eğitim öğretim yılında Konya ilinde bulunan bir Anadolu lisesindeki 9., 10. ve 11. sınıflarında öğrenim gören 299 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın sonucuna göre; kardeş sayısı, babanın ve annenin eğitim durumu, babanın ve annenin mesleği, ailenin ortalama aylık geliri, deneklerin hazırlık kurslarına gidip gitmeme durumları arasında farklılık tespit edilmezken, cinsiyet, sınıf seviyesi, yaş, boş zamanlarda egzersiz yapma, bir spor kulübünde düzenli olarak spor yapma durumları arasında fark tespit edilmiştir.

Kumartaşlı (2010), ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarını ve yaşam doyum düzeylerini incelemiştir. Araştırmanın örneklem grubunu, 2008-2009 eğitim öğretim yılında Afyonkarahisar ili merkez ilçelerindeki 6 ilköğretim okulunda öğrenim gören, 13-15 yaş grubu 603 ilköğretim öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırmanın sonucuna göre; ilköğretim öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumu cinsiyetlerine, yaşlarına, babanın eğitim durumu, annenin eğitim durumu, babanın mesleği, egzersiz ve spor yapma durumuna göre karşılaştırıldığında anlamlı düzeyde fark tespit edilmiştir. İlköğretim öğrencilerinin yaşam doyum düzeyleri ortaya konulduğunda, sınıflarına, yaşlarına, hazırlık kurslarına gitme durumlarına, aylık gelir durumlarına göre de anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir.

Güven Karahan (2011), engelli öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumları ve karşılaştıkları sorunları incelemiştir. Araştırmanın örneklem grubunu, Ankara ilinde bulunan devlete bağlı ortopedik, görme ve işitme engelli ilköğretim okulları ile Tokat ilinde bulunan bir ortopedik engelliler ilköğretim okulu

oluşturmuştur. Araştırmanın sonucuna göre; öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının literatürle benzer olarak olumlu olduğu, karşılaştıkları sorunlarınsa yüksek oranda ders işlenişi ve fiziki çevre kaynaklı olarak ortaya çıktığı tespit edilmiştir.

Gürbüz (2011), ilköğretim ikinci kademe öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarını araştırmıştır. Araştırmanın örneklem grubunu, Muğla ili merkez ilçeleri ve Fethiye ilçesindeki ilköğretim ikinci kademe öğrencileri arasından tesadüfi yöntem ile seçilen, 8 ilköğretim okulundaki 6., 7. ve 8. sınıfta öğrenim gören 232 erkek 226 kız olmak üzere toplam 458 gönüllü öğrenci oluşturmuştur. Araştırmanın sonucuna göre; ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin annelerinin eğitim durumlarına göre tutumları incelendiğinde tek yönlü varyans analizi sonucunda anlamlı bir fark tespit edilmiştir.

İmamoğlu (2011), aktif olarak spor yapan ve yapmayan lise öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumlarını karşılaştırmıştır. Araştırmanın örneklem grubunu, Ankara ili merkez ilçelerinde bulunan ve tesadüfi yöntem ile seçilen 7 liseden toplam 558 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmanın sonucuna göre; aile desteği ve arkadaş desteğiyle aktif olarak spor yapan ve yapmayan öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumları arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir. Medyada popüler biri olmak isteği ve öğretmenin verdiği destek ile aktif spor yapan ve yapmayan öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumları arasında ise anlamlı bir fark tespit edilmiştir. Aktif spor yapan ve yapmayan lise öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumlarında devlet okulu veya özel okulda öğrenim görmelerinin etkisinin istatistiksel olarak anlamsız olduğu da görülmektedir. Aktif olarak spor yapmayan öğrencilerin bu davranışı sergilemelerinde sağlık faktörünün rolü olduğu istatistiksel olarak anlamsız bulunmuştur. Sporla aktif olarak uğraşma ve uğraşmama ile akademik başarı değişkeni arasındaki fark ise anlamlı bulunmuştur.

Doğan (2011), Niğde ilinde bulunan farklı türdeki liselerde eğitim gören öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumları ve fiziksel uygunluk düzeylerini araştırmıştır. Araştırmanın örneklem grubunu, Niğde ilinde bulunan, 9 farklı statüde eğitim veren liselerden tesadüfi yöntem ile seçilmiş, ders dışı egzersiz kapsamında haftada 6 saat aktif spor yapan lisanslı ve sedanter (düzensiz fiziksel aktivite yapan ya da hiç fiziksel aktivite yapmayan) olarak yaşamlarını sürdüren kız ve erkek toplam 267

gönüllü öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın sonucuna göre; okullar arasındaki beden eğitimi ve spor dersi ve spora karşı tutum puanları karşılaştırıldığında bazı okullar arasında anlamlı farklar tespit edilirken, bazı okullar arasında ise anlamlı farklılıklar tespit edilmemiştir. Katılımcıların yaşları ile beden eğitimi ve spor tutum puanları arasında anlamlı farklar tespit edilmiştir. Lisanslı ve lisanssız öğrencilerin beden eğitimi ve spor tutum puanlarına bakıldığında anlamlı farklar tespit edilmiştir. Lisanslı ve lisanssız katılımcıların fiziksel özelliklerinde de anlamlı farklar bulunmuştur.

Özkan (2011) yaptığı araştırmada, genel lise ve imam hatip lisesi öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarını karşılaştırmıştır. Araştırmanın örneklem grubunu, 2009-2010 eğitim öğretim yılında Ankara ili Yenimahalle ilçesinde bulunan genel lise ve imam hatip lisesinde öğrenim gören ve tesadüfi yöntem ile seçilen 7 genel lise ve 2 imam hatip lisesinden 1151 kız, 822 erkek toplam 1973 gönüllü öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın sonucuna göre; genel lise kız öğrencileri ile imam hatip lisesi kız öğrencilerinin tutumları arasında, genel lise erkek öğrencileri ile imam hatip lisesi erkek öğrencilerinin tutumları arasında, öğrencilerinin cinsiyetleri, ailesinde spor yapan birey olma durumu, okul türü, diğer derslerin yoğunluğundan zaman ayıramıyorum görüşünü benimseyen öğrencilerin okul türü bakımından istatistiksel olarak anlamlı fark tespit edilmiştir.

Bemstein ve arkadaşları (2011), ortaokul öğrencilerinin tutum ve algılarına karşı beden eğitimi içindeki rekabetçi etkinliklerle ilgili; 6. ve 7. sınıflardan gönüllü 10 erkek, 14 kız üzerinde çalışma yapmışlardır. Araştırma sonucuna göre, öğrencilerin beden eğitimi dersinde yarışma sonunda başkalarıyla çalışmaktan ve yeni faaliyetleri öğrenmekten zevk aldığını, tüm öğrencilerin rekabetçi faaliyetler sırasında yetenek gelişiminde olmadıkları ve rekabetçi faaliyetlerin yapısının öğrenci deneyimini etkilediği sonucuna ulaşmıştır.

Kır (2012), ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutum ve davranışlarını araştırmıştır. Araştırmanın örneklem grubunu, tesadüfi yöntem ile seçilen 7 ilköğretim okulunda öğrenim gören, 324 6. sınıf, 251 7. sınıf ve 198 8. sınıf öğrenci olmak üzere toplamda 389 kız ve 384 erkek öğrenci oluşturmuştur. Araştırmanın sonucuna göre; öğrencilerin cinsiyetlerine, sınıflarına, oturdukları evlerin sahiplik durumuna, beden eğitimi öğretmenlerinin cinsiyetlerine göre beden eğitimi ve

spor dersine ilişkin tutumları arasında anlamlı farklılık tespit edilmemiştir. İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin spor yapmalarına engel rahatsızlıklarının bulunması durumuna göre, beden eğitimi ve spor dersine gösterdikleri ve beden eğitimi öğretmenine ilişkin tutumları arasında, beden eğitimi ve spor dersi süresine ilişkin tutumları ve beden eğitimi öğretmenine ilişkin tutumları arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir.

Tavlaş (2012), Erzurum ilindeki ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarını incelemiştir. Araştırmanın örneklem grubunu, Erzurum ili merkez ilçelerinde bulunan 7 ortaöğretim kurumunda öğrenim gören ve tesadüfi yöntem ile seçilen 1133 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmanın sonucuna göre; ortaöğretim öğrencilerinin tamamına yakınının beden eğitimi ve spor dersine karşı olumlu tutum besledikleri görülmüştür.

Yağcı (2012) yaptığı araştırmada, orta öğretim öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarını incelemiştir. Araştırmanın örneklem grubunu, 2011-2012 eğitim öğretim yılında Afyonkarahisar ili merkez ilçelerinde bulunan ortaöğretim kurumlarında öğrenim gören tesadüfi yöntem ile seçilen 500 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın sonucuna göre; ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumlarının, özellikle cinsiyet, okul takımlarında oynama, ailenin spor geçmişi ve okul dışı boş zamanlarda egzersiz ve spor yapma değişkenlerine bağlı olarak farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Ortaöğretim öğrencilerinin kardeş sayılarına, ailelerin aylık gelirlerine anne baba mesleklerine vb. özelliklere göre beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumları arasında anlamlı düzeyde bir fark tespit edilmemiştir.

Üresin (2012), beden eğitimi ve spor derslerinde uygulanan bireysel rekabetçi ve işbirlikli hedef yönelimlerinin ilköğretim ikinci kademesinde okuyan öğrencilerin beden eğitimi ve spor derslerine yönelik tutumlarına etkisini incelemiştir. Araştırmanın örneklem grubunu, İzmir ilindeki bir ilköğretim okulu 7. sınıfında öğrenim gören 47 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma öncesi ve sonrası olmak üzere ön test ve son test şeklinde uygulanmıştır. Araştırmanın sonucuna göre; işbirlikli hedef yönelimi uygulaması yapan grubun ilk test ortalaması ile rekabetçi hedef yönelimi uygulaması yapan grubun ilk testi arasında istatistiksel olarak anlamlı fark tespit edilmemiştir. İki farklı hedef yönelimi ile gerçekleştirilen derslerin, öğrencilerin beden eğitimi ve spor derslerine yönelik tutumlarını etkilemediği görülmüştür.

Karadağ (2012), ilköğretim 8. sınıf ve lise 11. sınıf öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının bazı değişkenlere bağlı olarak karşılaştırmıştır. Araştırmanın örneklem grubunu, Kırıkkale ilinde bulunan, tesadüfi yöntem ile seçilen 127 ilköğretim 8. sınıf erkek öğrenci, 104 ilköğretim 8. sınıf kız öğrenci, 115 lise 11. sınıf erkek öğrenci ve 155 lise 11. sınıf kız öğrenci olmak üzere toplam 501 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmanın sonucuna göre; araştırmaya katılan öğrencilerin tutumları arasında cinsiyetine, sınıf düzeyine, okul takımında oynayıp oynamamaya ve bir spor kulübünde spor yapıp yapmamaya göre farklılıklar tespit edilmiştir. Sonuç olarak erkek öğrencilerin kız öğrencilerden daha fazla, 8. sınıf öğrencilerinin 11. sınıf öğrencilerinden daha fazla, okul takımında spora katılanların katılmayanlardan daha fazla ve bir spor kulübünde spora katılanların katılmayanlardan daha fazla beden eğitimi ve spor dersine karşı olumlu tutum gösterdikleri belirlenmiştir.

Aras (2013) yaptığı araştırmada, ilköğretim kurumları ikinci kademe öğrencileri ve beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik görüş ve tutumlarını incelenmiştir. Araştırmanın örneklem grubunu, Kars ili merkez ilçelerinde görev yapan beden eğitimi ve spor öğretmenleri ile bu okullarda öğrenim gören 6., 7. ve 8. sınıflardan tesadüfi olarak seçilen öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmanın sonucuna göre; il merkezindeki okullarda spor salonlarının yetersiz olduğu, öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine karşı aşırı ilgili olduğu, öğretmenlerin göreve yeni başlamış öğretmenlerden oluştuğu, öğretmenlerin genelinin kendini alanında yeterli gördüğü, ders işlenen sınıfların fazla kalabalık olmadığı, öğrencilerin ilerleyen eğitim dönemlerinde de beden eğitimi ve spor dersini almak istedikleri, öğretmenlerinin çoğunun kısmen de olsa uygulanan eğitim öğretim programında ki kazanımlara ulaştığı ve öğrencilerin derse katılımının üst düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Zengin (2013), Çocuk ve gençlik merkezlerinde hizmet alan 12 ile 18 yaş arası erkek çocukların beden eğitimi dersine ilişkin tutum düzeyleri ile benlik saygılarını incelemiştir. Araştırmanın örneklem grubunu, İstanbul Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü'ne bağlı olarak faaliyetlerini sürdüren 5 merkezden tesadüfi yöntem ile seçilen üç hizmet merkezinden toplam 151 çocuk oluşturmaktadır. Araştırmanın sonucuna göre; öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersi tutum ölçeğine ilişkin ortalamalarına bakıldığında spor yapma durumları ile yaş değişkeni açısından anlamlı



düzeyde farklılaşma tespit edilmiştir. Benlik saygısı ölçeğinin ortalamalarına bakıldığında ise, spor yapma durumları ile yaş değişkenleri açısından yine anlamlı düzeyde farklılaşma tespit edilmiştir.

Canlı (2013) yaptığı araştırmada, Tekirdağ ili Çorlu ilçesinde bulunan ilköğretim ve liselerde öğrenim gören erkek ve kız öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarını incelemiştir. Araştırmanın örneklem grubunu, 340 kız ve 372 erkek öğrenci olmak üzere toplam 1271 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın sonucuna göre; sekizinci ve dokuzuncu sınıfta öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarında cinsiyete göre anlamlı bir fark tespit edilmemiştir. Sekizinci sınıf erkek öğrencilerin ve kız öğrencilerin ile dokuzuncu sınıf erkek öğrencilerin ve kız öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarında cinsiyete göre anlamlı bir fark tespit edilmiştir. Sekizinci sınıf öğrencileri ile dokuzuncu sınıf öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarında sınıf düzeyine göre anlamlı bir fark tespit edilmiştir. Sekizinci sınıf erkek öğrencileri ile dokuzuncu sınıf erkek öğrencileri ve sekizinci sınıf kız öğrencileri ile dokuzuncu sınıf kız öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarında sınıf düzeyine göre anlamlı bir fark tespit edilmiştir.

Usluoğlu (2014) yaptığı araştırmada, fiziksel etkinlik kartlarına ilişkin görüşler ve kartların öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarına etkisini incelemiştir. Araştırmanın örneklem grubunu, 2012-2013 eğitim öğretim yılında Zonguldak ili Gökçebey ilçesinde bulunan bir ortaokulun 5., 6. ve 7. sınıflarında öğrenim gören öğrenciler oluşturmuştur. Araştırmanın sonucuna göre; fiziksel etkinlik kartlarının öğrencilerin derse yönelik tutumlarına etkisine bakıldığında, süre x grubun ortak etkisinde anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Deney ve kontrol grubundaki öğrencilerin almış olduğu eğitim, programın öncesindeki ve sonrasındaki tutum düzeyinde son test lehine anlamlı bir farklılığa yol açmıştır. Buna karşılık farklı gruplarda bulunmanın öğrencilerin tutum puanları üzerinde anlamlı farklılığa yol açmadığı belirlenmiştir. Beden eğitimi ve spor derslerinde kullanılan kartlar hakkında öğrenci görüşleri araştırıldığında, öğrencilerin büyük çoğunluğunun, kartlarla ders işlemenin derslerde farklılık oluşturduğunu, hoşlarına gittiğini ve zevk aldıklarını, derse katılımlarını arttırdığını ve yararlı olduğunu, kartların hareket becerilerini ve kendilerine güveni geliştirdiğini, kartları uygularken zorlanmadıklarını, iş birliği içerisinde hareket etmelerini sağladığını

ve dersi daha eğlenceli hâle getirdiğini bildirmişlerdir. Velilerinin çoğu, çocuğunun derslerde kullanılan yöntemler ve kartların içeriği hakkında bilgisi olduğunu, çocuklarının ders hakkında kendileriyle konuştuğunu, kartların eğitim öğretimi desteklediğini, kartların kullanımının çocuklarının derse karşı ilgisini değiştirdiğini, kartlar derste kullanıldıktan sonra çocuklarının spora daha fazla ilgi duymaya başladıklarını, derslerin çocukların fiziksel gelişimine katkı sağladığını ve çocuklarının kendini daha iyi ifade etmesini sağladığını belirtmişlerdir. Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin görüşlerine göre, kartların büyük çoğunluğunun öğrenci düzeyine uygun olduğu ve kartları rahatlıkla anladığı, öğrencilerin grup ve bireysel olarak katılım gösterdiği, materyal kullanımının yüksek düzeyde olduğu, öğrencilerin tamamına yakınının eğlendiği, çoğunluğun saygılı olduğu, genelin verilen güvenlik önlemlerine uyduğu belirlenmiştir.

Turğut (2014) yaptığı araştırmada, 9. sınıf öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumu ile kinestetik, mantıksal ve içsel zekânın ilişkisini incelemiştir. Araştırmanın örneklem grubunu, 2013-2014 eğitim öğretim güz yarıyılında, Ankara ili Mamak ilçesinde bulunan 5 lisenin 9. sınıf öğrencilerinden tesadüfi yöntem ile seçilen toplam 323 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmanın sonucuna göre; öğrencilerin cinsiyet ve aile gelir durumlarına göre beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumlarında bir farklılaşma olmadığı, boş zamanlarını geçirme şekilleri ve bir spor kulübünde spor yapma durumuna göre beden eğitimi ve spor dersine olan tutumları arasında anlamlı düzeyde farklılık olduğu tespit edilmiştir.

Tunca (2014), ortaöğretim kurumlarında görev yapan branş öğretmenlerinin beden eğitimi ve spor dersi ve beden eğitimi ve spor öğretmenine karşı tutumlarını incelemiştir. Araştırmanın örneklem grubunu, 2012-2013 eğitim öğretim yılında Ankara ilinin Keçiören ilçesindeki 9 lisede görev yapan, 358 branş öğretmeni oluşturmuştur. Araştırmanın sonucuna göre; branş öğretmenleri beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin en önemli görevi olarak 23 Nisan ve 19 Mayıs gösteri hazırlık çalışmalarını görürken, asli görevi olarak da okul takımlarını çalıştırmayı görmektedirler. Beden eğitimi ve spor öğretmenin yaptığı işleri, matematik grubu öğretmenlerin %39,1 ve edebiyat grubu öğretmenlerinin %48 diğer grup öğretmenlere oranla kolay iş olarak

görmektedir. Genel olarak derslere giren öğretmenlerin beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerine karşı tutumlarında anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmemiştir.

Tatal (2014) yaptığı araştırmada, okul yöneticilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarını bazı değişkenlere göre incelemiştir. Araştırmanın örneklem grubunu, nicel araştırmalar için Malatya ili merkez ilçelerinde bulunan okullarda görev yapan 360 okul yöneticisi, nitel araştırmalar için maksimum çeşitlilik örneklemesine göre Malatya ili merkez ilçelerinde bulunan okullarda görev yapan 20 okul yöneticisi oluşturmaktadır. Araştırmanın sonucuna göre; nicel bulgularında okul yöneticilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının; cinsiyetlerine, yaşlarına, öğrenim durumlarına, meslek hizmet yıllarına, yöneticilik hizmet yıllarına, yöneticilik atanma durumlarına, okuldaki yöneticilik görev türüne, görev yaptığı okul türlerine, okuldaki öğrenci sayılarına, beden eğitimi ve spor öğretmenin bulunup bulunmama durumuna, spor yapıp yapmama durumuna, mevcut kapalı spor salonu olup olmama durumuna ve okullar arası sportif başarı durumuna ilişkin puanları arasında istatistiksel anlamda fark tespit edilmemiştir. Nitel bulgular da ise, okul yöneticilerinin beden eğitimi ve spor dersinin okuldaki yeri, beden eğitimi ve spor dersi ders dışı etkinliklerinin okuldaki yeri ve beden eğitimi ve spor dersinin örtük etkisi ile ilgili olmak üzere üç ana tema altında toplanmıştır. Sonuç olarak okul yöneticilerinin beden eğitimi ve spor dersine olan tutumlarının olumlu olduğu tespit edilmiş ancak olumsuz tutumları olan okul yöneticilerinin de bulunduğu görülmüştür.

Keskin (2015), ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarını bazı değişkenlere göre incelemiştir. Araştırmanın örneklem grubunu, Sakarya ili merkez ilçeleri ile bazı ilçelerindeki ilköğretim okullarında öğrenim gören 640 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmanın sonucuna göre; öğrencilerin büyük bir bölümünün düzenli spor yapma alışkanlığının bulunduğu (%63,9), herhangi bir spor kulübünde spor yapan öğrencilerin oranının da oldukça yüksek olduğu (%43,8) tespit edilmiştir. Öğrencilerin anne babalarının spor yapma oranlarının düşük olduğu, genel olarak öğrencilerin ailelerinin %42,8'inin ekonomik durumunun iyi olduğu, öğrencilerin %46'sının ders başarı durumlarının iyi olduğu, öğrencilerin %71,1'inin dershaneye gitmediği, bunun yanında öğrencilerin %66,2'sinin okulunda yeterli spor tesisi, malzemesi ve araç gereç bulunmadığı belirlenmiştir. Öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumları

değerlendirildiği zaman, genel olarak olumlu olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının cinsiyetlerine, yaş gruplarına ve ailelerinin gelir seviyelerine göre anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Öğrencilerin herhangi bir spor kulübünde lisanslı olarak spor yapması, ailesinde spor yapan ebeveyn bulunması, ders başarı düzeyleri, yeterli tesis ve araç-gereç bulunma durumu, arkadaşlar arası ilişkiler ve öğretmen davranışlarının öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarını anlamlı düzeyde etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Sonuç olarak ilköğretim öğrencilerinde yaş, cinsiyet ve ailenin ekonomik gelir düzeyinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarını etkilemediği, spor yapma, ailede spor yapan birey bulunması, arkadaşlar arası ilişkiler, beden eğitimi ve spor öğretmeni gibi faktörlerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumu etkilediği söylenebilir.

Keskin (2015) yaptığı araştırmada, ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutum ve öz yeterliklerini incelemiştir. Araştırmanın örneklem grubunu, Trabzon ili merkez Ortahisar ilçesinde bulunan üç devlet ortaokulunda öğrenim gören 820 kız, 837 erkek olmak üzere 1657 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmanın sonucuna göre; araştırma grubunda yer alan katılımcıların beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumları orta seviyenin üzerinde, öz yeterlikleri yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Tutumların ve öz yeterliklerin yaralanma, sakatlanma deneyimi değişkenine göre anlamlı farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumları cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılaşmazken, öz yeterlikleri cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılaşmaktadır. Öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutum ve öz yeterlikleri sınıf düzeyi, yaşanan çevrenin sosyoekonomik gelişmişlik durumu, beden eğitimi ve spor öğretmeni cinsiyeti değişkenlerine göre anlamlı farklılaşma tespit edilmiştir.

Pidecioğlu (2015), lise öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarını bazı değişkenler açısından incelemiştir. Araştırmanın örneklem grubunu, lise 1. sınıfların 14-16 yaş arasındaki 1133 erkek ve 1179 bayan olmak üzere toplam 2512 gönüllü öğrenci oluşturmuştur. Araştırmanın sonucuna göre; öğrencilerin cinsiyetine, okullarda spor salonunun olup olmasına, karma liselerin kız liselerine, erkek liselerinin kız liselerine, obez öğrencilerin normal kilolu öğrencilere, ailelerin öğrencinin spor yapıp yapmamasına izin verme durumuna göre beden eğitim ve spora ilişkin tutumları arasında

anlamli fark tespit edilmiştir. Öğrencilerin yaş düzeyine, Anadolu-Meslek lisesi ayırımına, anne ve babanın öğrenim durumuna, ailenin gelir düzeyine ve normal kilolu öğrencilerin kilolu öğrencilere, karma liselerin erkek liselerine göre aralarında anlamlı bir fark tespit edilmemiştir. Öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının okul türüne göre farklılık gösterdiği, kız liselerinin karma ve erkek liselerine göre tutumlarının olumsuz olduğu ve kız liselerinin tutumlarının daha düşük olduğu söylenebilir. Ayrıca Anadolu-Meslek liseleri arasındaki tutumlar farklılık göstermemektedir. Meslek liselerinin ve Anadolu liselerinin beden eğitimi ve spor ders saatlerinin aynı olduğundan, tutumlarının farklılık göstermediği söylenebilir.

Erkol (2015) yaptığı araştırmada, Bilecik ilinde bulunan 7., 8., 9., 10., 11. ve 12. sınıf öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutum ve davranışlarını değerler eğitimi açısından incelemiştir. Araştırmanın örneklem grubunu, Bilecik ili merkez ve taşra ilçelerinde bulunan, lise ve ortaokul düzeyinde öğrenim gören 7., 8., 9., 10., 11. ve 12. sınıf öğrencileri arasından, tesadüfi yöntem ile seçilen lise düzeyinde öğrenim gören 5642 öğrenci ve ortaokul düzeyinde öğrenim gören 506 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmanın sonucuna göre; 7., 8., 9., 10., 11. ve 12. sınıf öğrencilerinin tüm alt boyutlarda ve değer yönelimlerinde gruplar arasında anlamlı düzeyde farklılıklar tespit edilmiştir.

Kılıç (2015), okul spor tesislerinin ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi ve spor derslerine karşı tutumlarına etkisini incelemiştir. Araştırmanın örneklem grubunu, 2014-2015 eğitim öğretim yılında İstanbul ili Zeytinburnu ilçesinde bulunan özel ve resmi ortaöğretim kurumları oluşturmaktadır. Araştırmanın sonucuna göre; öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumlarının genel olarak olumlu olmakla beraber beden eğitimi ve spor dersinin en önemli boyutu ve gereklilikleri arasında olan spor tesislerinin yokluğundan kaynaklanan olumsuz tutumlarının da olduğu belirlenmiştir. Ortaöğretimde öğrenim gören öğrenciler beden eğitimi ve spor dersinin fizikleri, zihinleri ve sağlıkları üzerindeki olumlu etkisi ile niteliksel ve niceliksel kazanımlarının farkında oldukları, dolayısıyla spor tesisleri olan okullarda derse karşı tutum puanlarının düzeyi daha yüksek bulunmuştur.

Özkurt (2015), lise öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarını incelemiştir. Araştırmanın örneklem grubunu, 2014-2015 eğitim öğretim yılında Burdur il merkezi ve seçilmiş ilçelerindeki (Ağlasun, Çavdır, Karamanlı, Gölhisar) liselerde öğrenim gören, 9., 10., 11. ve 12. sınıf öğrencileri oluşturmuştur. Araştırmanın sonucuna göre; çoğunlukla katılımcıların beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumlarının olumlu olduğu, erkeklerin kadınlara göre, 10. ve 11. sınıfların 9. ve 12. sınıflara göre, spor lisesi ve sosyal bilimler lisesinin, güzel sanatlar ve meslek liselerine göre daha olumlu oldukları tespit edilmiştir.

Dülger (2016) yaptığı çalışmada, klasik ve iş birliği ile öğretim yaklaşımlarının ilköğretim birinci kademe (10-12 yaş) öğrencilerinin beden eğitimi ve spor derslerine yönelik tutumlarına etkisini incelemiştir. Araştırmanın örneklem grubunu, ilköğretim birinci kademe sınıflarında öğrenim gören, 26 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın sonucuna göre; öğrencilerin önceki görüşleri ile sonraki görüşleri arasında güven düzeyi ile bir fark olmadığı söylenebilir. Kontrol grubunun ön ve son test toplam puanları arasında güven düzeyi ile istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir.

Tanrıverdi (2016), ortaokulda öğrenim gören öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarını karşılaştırmıştır. Araştırmanın örneklem grubunu, 2014-2015 eğitim öğretim yılında Van il merkez ilçelerinde öğrenim gören ortaokul öğrencileri oluşturmuştur. Araştırmanın sonucuna göre; özel okullarda öğrenim gören öğrencilerin genel okullarda okuyan öğrencilere oranla beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumlarının daha düşük olduğu görülmüştür. Beden eğitimi ve spor dersinin akademik başarıyı azaltan bir ders olmadığı aksine sportif başarının TEOG sınavında ek puanla ödüllendirilmesi gerektiği öneri olarak sunulmuştur.

Güney (2016), ortaokul 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumları ile akademik başarılarının karşılaştırmıştır. Araştırmanın örneklem grubunu, 2015-2016 eğitim öğretim yılında Çankaya Rauf Orbay Ortaokulu 7. ve 8. sınıf öğrencileri ile Mamak Rotary Yeşiltepe Ortaokulu 7. ve 8. sınıflarından 605 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmanın sonucuna göre; beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarında kız ve erkek öğrenciler farklı davranışlara sahiptir, ortalama değeri daha yüksek olan erkek öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının daha olumlu olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik

tutumlarında 7. sınıf ve 8. sınıf öğrencileri farklı davranışlara sahiptir, ortalama değeri daha yüksek olan 7. Sınıf öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının daha olumlu olduğu görülmektedir. Ortaokul 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumları ile akademik başarılarının karşılaştırılması için yapılan çalışma sonucunda, akademik başarıları farklı olan öğrenciler benzer beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlara sahiptir.

Ünal (2016), beden eğitimi ve spor dersinde kullanılan farklı öğretim yöntemlerinin ortaokul öğrencilerinin bilişsel ve psikomotor erişileri üzerine etkisi ve beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarını incelemiştir. Araştırmanın örneklem grubunu, Antalya ili Muratpaşa ilçesinde bulunan Dr. Galip Kahraman Ortaokulu 5. sınıf düzeyinde beş şubeden 43 kız, 54 erkek olmak üzere toplam 97 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmanın sonucuna göre; çalışmalarda ön test ve son test tutum puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı, fakat alıştırtma yöntemi uygulanan grubun ön testten sonra tutum puanlarında anlamlı bir artış olduğu görülmüştür.

### **2.5.2. Beden Eğitimi ve Spor Dersine Yönelik Anne Baba Tutumları İle İlgili Araştırmalar**

Erbaş (2012) tarafından yapılan araştırmada, ilköğretim 8. sınıf öğrencilerinin anne baba tutumlarının psikomotor beceri düzeyleri ve beden eğitimi ve spor ders tutumlarına etkisini incelenmiştir. Araştırmanın örneklem grubunu, Aksaray ilinde bulunan 7 ilköğretim okulu 8. sınıfında öğrenim gören 113 kız, 116 erkek olmak üzere toplam 229 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmanın sonucuna göre; anne baba tutumlarının psikomotor beceri düzeylerinin ve beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumlarının beklenen seviyede etkilenmediği, bunun yanında öğrencilerin genel olarak beden eğitimi ve spor dersine karşı olumlu tutumlar sergiledikleri görülmüştür.

Yaldız (2013) tarafından yapılan araştırmada, ilköğretim okullarında beden eğitimi ve spor dersine yönelik öğrenci ve ana baba tutumları incelenmiştir. Araştırmanın örneklem grubunu, Ankara ili merkez ilçeleri arasından seçilen Çankaya, Mamak, Yenimahalle ilçelerindeki ilköğretim okullarında 6., 7. ve 8. sınıflarda öğrenim gören öğrenciler ve velileri arasında tesadüfi olarak seçilen, 717 öğrenci ve 640 veli oluşturmuştur. Araştırmanın sonucuna göre; ilköğretim okulu erkek ve kız öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine olumlu yaklaşıkları görülmüştür. Okul takımında oynayan

öğrencilerin, oynamayan öğrencilere göre beden eğitimi ve spor dersine yönelik daha olumlu tutuma sahip oldukları görülmüştür. İlköğretim okulu öğrencilerinin sınıf düzeyleri yükseldikçe beden eğitimi ve spor dersine karşı olan olumlu tutumlarının azaldığı tespit edilmiştir. Kadın ve erkek velilerin tutumlarında herhangi bir fark oluşmamış ve genelde beden eğitimi ve dersine karşı olumlu tutuma sahip oldukları görülmüştür. Spor yapan velilerin, spor yapmayan velilere göre beden eğitimi ve spor dersine yönelik daha olumlu tutuma sahip oldukları saptanmıştır. Velilerin beden eğitimi ve spor dersine olan tutumların eğitim durumlarına göre değişmediği görülmüştür. Çoğu zaman sporla ilgili televizyon programı seyreden velilerin, bazen sporla ilgili televizyon programı seyreden ve hiç seyretmeyen velilere göre beden eğitimi ve spor dersine yönelik daha olumlu tutuma sahip oldukları tespit edilmiştir.

Yıldız (2015) tarafından yapılan çalışmada, ebeveynlerin çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımına yönelik tutumları incelenmiştir. Araştırmanın örneklem grubunu, Tokat ili merkez ilçelerindeki 33 ortaokulda öğrencisi bulunan 640 veli oluşturmuştur. Araştırma sonucuna göre; anne babaların çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımına yönelik tutumları ebeveynlerin öğrenim durumu, meslekleri, aylık gelirler seviyeleri, spor yapma durumları, sporla ilgili haberleri takip etme durumları, spor yapmaya destek verme durumları, ailenin çocuk sayısı, çocuklarının buldukları sınıf seviyesi ve akademik algıları gibi değişkenler arasında olumlu bir ilişkinin bulunduğu tespit edilmiştir.

Öncü (2007) tarafından yapılan çalışmada, anne babaların çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımına yönelik tutumları ve beklentileri incelenmiştir. Araştırmanın örneklem grubunu, Mersin ili merkez ilçelerinde bulunan 14 ilköğretim okulu 6., 7. ve 8. sınıflarda öğrenim gören 955 öğrencinin velisi oluşturmuştur. Araştırmanın sonucuna göre; çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik anne baba tutumlarının, çocukların sınıf seviyesi, çocukların beden eğitimi öğretmenlerinin cinsiyeti, çocukların okul takımlarında ve bir spor kulübünde oynama durumları, anne babanın spor yapma durumları, sporla ilgili yayın ve programları takip etme ve spor yarışma veya müsabakalarını izleme durumlarına göre anlamlı farklılıkların olduğu tespit edilmiştir.



## ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

### 3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırma modeli, evreni, örnekleme, veri toplama araçları ve verilerin analizi ile ilgili açıklamalar bulunmaktadır.

#### 3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, var olan bir durumu betimlemeyi amaçladığından, ilişkisel ve betimleyici tarama modelinde bir çalışma olarak gerçekleştirilmiştir.

Tarama modelleri, geçmişte var olmuş veya bugün hâlen var olmaya devam eden bir durumu olduğu gibi ortaya koymayı amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırma konusu olan olay, kişi ya da olgu kendi koşulları içinde tanımlanmaya çalışılır. Tarama modellerinden biri olan ilişkisel tarama modeli ise, iki ya da daha fazla değişken arasında değişim varlığını veya seviyesini belirlemeyi amaçlar (Karasar, 2011).

#### 3.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, 2015–2016 eğitim-öğretim yılında Erzurum ili merkez ilçelerinde (Aziziye, Palandöken, Yakutiye) bulunan Fatih Sultan Mehmet İmam Hatip Ortaokulu (195 öğrenci), İbrahim Hakkı Kubilay İmam Hatip Ortaokulu (506 öğrenci), İbni Sina İmam Hatip Ortaokulu (150 öğrenci), Kazım Karabekir İmam Hatip Ortaokulu (704 öğrenci), Aliye İzzet Begoviç İmam Hatip Ortaokulu (720 öğrenci) ve Necip Fazıl İmam Hatip Ortaokulu (325 öğrenci) olmak üzere, 6 imam hatip ortaokulunda öğrenim gören, toplam 2600 öğrenci velisi (anne ya da baba) oluşturmaktadır.

Araştırmanın örneklemini, 2015–2016 eğitim-öğretim yılında Erzurum ili merkez ilçelerinde bulunan imam hatip ortaokullarında öğrenim gören öğrenci velileri (anne ya da baba) arasından tesadüfi örnekleme yöntemi ile basit seçkisiz şekilde belirlenen 160'ı kadın 234'ü erkek olmak üzere toplam 394 öğrenci velisi (anne ya da baba) oluşturmaktadır.

### 3.3. Veri Toplama Araçları ve Verilerin Toplanması

Araştırmada, kişisel bilgi formu ve beden eğitimi dersine yönelik ana-baba tutum ölçeği veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Kişisel bilgi formu araştırmacı ve danışmanı tarafından geliştirilip 14 sorudan oluşmuştur. Öncü (2007) tarafında geliştirilen “Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ana-Baba Tutum Ölçeği”, 5’li likert tipinde 8’i olumsuz, 13’ü olumlu toplam 21 madde ve 4 alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçekte yer alan maddelerden birinci alt boyutta sekiz, ikinci alt boyutta beş, üçüncü alt boyutta dört ve dördüncü alt boyutta dört olmak üzere ölçek maddeleri düzenlenmiştir. Birinci alt boyutta bulunan maddeler beden eğitimi ve spor dersinin nasıl algılandığı ile ilgili olduğu için bu alt boyuta “algısal boyut” adı verilerek olumsuz maddeler bu alt boyutta toplanmıştır. İkinci alt boyutta bulunan maddeler beden eğitimi ve spor dersinin işlevi ile ilgili olduğu için bu alt boyuta “işlevsel boyut”, üçüncü alt boyutta bulunan maddeler beden eğitimi ve spor dersine katılım konusunda destek olma ile ilgili olduğu için bu alt boyuta “destek boyutu” ve dördüncü alt boyutta bulunan maddeler beden eğitimi ve spor dersinin önemiyle ilgili olduğu için bu alt boyuta da “önem boyutu” adı verilmiştir. Ölçekten alınabilecek puanların toplamı 21 ile 105 arasında değişiklik göstermektedir. Her bir alt boyuttan alınabilecek en düşük ve en yüksek puanlar sırasıyla, algısal boyutta 8-40, işlevsel boyutta 5-25, destek boyutunda 4-20 ve önem boyutunda 4-20 şeklindedir.

Olumlu tutum ifadeleri, “Tamamen Katılıyorum”, “Katılıyorum”, “Kararsızım”, “Katılmıyorum”, “Hiç Katılmıyorum” şeklinde ve sırasıyla, 5, 4, 3, 2, 1 olarak puanlandırılmıştır.

Olumsuz tutum ifadeleri, “Tamamen Katılıyorum”, “Katılıyorum”, “Kararsızım”, “Katılmıyorum”, “Hiç Katılmıyorum” şeklinde ve sırasıyla, 1, 2, 3, 4, 5 olarak ters puanlandırılmıştır.

Ölçeğin geçerliliğini test etmek amacıyla faktör analizi yöntemi kullanılmıştır. Faktör yük değerlerinin yüksek olması, ölçeğin genel faktör yapısına da sahip olduğunu gösterir. Bu nedenle, ölçek, dört faktörlü olarak kullanılabileceği gibi tek faktörlü olarak da kullanılabilir. Ölçeğin uygulanması ile elde edilen puanların güvenilirliği Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı, iki yarı test korelasyonu katsayısı (Spearman Brown), ve madde-toplam puan korelasyonu ile test edilmiştir. Ölçeğin güvenilirlik katsayısı iki yarı

test korelasyonu katsayısı (Spearman Brown) .76, Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı ise .89 olarak bulunmuştur. Bu değerler ölçeğin güvenilir olduğunu göstermektedir (Öncü, 2007).

Araştırmanın uygulanabilmesi için Erzurum İl Millî Eğitim Müdürlüğünden gerekli izinler alınarak belirlenen süre içerisinde velilere (anne ya da baba) okul idarecileri, öğretmenleri ve öğrenciler aracılığıyla ulaşılmış ve anket uygulaması tamamlanmıştır.

### **3.4. Verilerin Analizi**

Anket yoluyla elde edilen verilerin analizinde SPSS 22.00 paket programından yararlanılmıştır. Ankete katılan bireylerin kişisel bilgilerinin değerlendirilmesinde sayı (N) ve yüzde (%) değerleri hesaplanmış, tablolar halinde gösterilmiştir.

Beden eğitimi ve spor dersine yönelik anne baba tutumları ile ebeveyn cinsiyeti, spor yapıp yapmama durumu, spor yapanların yaptıkları spor türü, çocuğunun cinsiyeti, çocuğunun okul takımlarında oynayıp oynamama durumu, çocuğunun bir spor kulübünde spor yapıp yapmama durumu ve çocuğunun beden eğitimi öğretmenin cinsiyeti arasındaki ilişkiyi belirlemek için Independent Sample T Testi, beden eğitimi ve spor dersine yönelik anne baba tutumları ile ebeveyn eğitim durumu, aylık gelir seviyesi, spor yapanların haftalık toplam spor saati, sporla ilgili yayın takip etme durumu, spor yarışma ya da müsabakalarını izleme durumu, çocuğunun sınıf seviyesi ve çocuğunun okul başarısını nasıl değerlendirdiği arasındaki ilişkiyi belirlemek için ise, Tek Yönlü Varyans Analizi One Way (ANOVA) kullanılmıştır. Ayrıca Tek Yönlü Varyans Analizi One Way (ANOVA)'de, birimler arası farkın hangi gruplar arasında olduğunu bulmak için ise, Tukey HSD testi kullanılmıştır. Analizlerde anlamlılık düzeyi p.0,05 olarak belirlenmiştir.

## DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

### 4. BULGULAR

Bu bölümde araştırma sonucunda elde edilen bulgular ve bulgulara ilişkin yorumlar yer almaktadır. Araştırmaya katılan bireylerin demografik özelliklerinin, frekans ve yüzde dağılımları, tablo 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14’de verilmiştir.

Bireylerin cinsiyeti, spor yapma durumu, spor yapanların yaptıkları spor türü, çocuklarının cinsiyeti, çocuklarının okul takımlarında oynama durumu, çocuklarının bir spor kulübünde spor yapma durumu ve çocuklarının beden eğitimi öğretmeninin cinsiyeti değişkenleri ile çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik anne baba tutumları arasındaki ilişkiyi belirlemek için yapılan Independent Sample T Testi sonuçları tablo 15, 18, 19, 23, 26, 27 ve 28’de verilmiştir.

Bireylerin eğitim durumları, aylık gelir seviyeleri, spor yapanların haftalık toplam spor saati, sporla ilgili yayınları takip etme durumları, spor yarışma veya müsabakalarını izlemeye gitme durumları, çocuklarının sınıf seviyeleri ve çocuklarının okul başarılarını nasıl değerlendirdikleri ile çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik anne baba tutumları arasındaki ilişkiyi belirlemek için yapılan One Way (ANOVA) analiz testi sonuçları tablo 16, 17, 20, 21, 22, 24 ve 25’de verilmiştir.

#### 4.1. Araştırmaya Katılan Bireylerin Demografik Özellikleri

Tablo 1

*Araştırmaya Katılan Bireylerin Cinsiyetine Göre Dağılımı*

Cinsiyet	Sayı (N)	Yüzde (%)
Kadın	160	40,6
Erkek	234	59,4
<b>Toplam</b>	<b>394</b>	<b>100,0</b>

Araştırmaya 160(%59,4) kadın ve 234(%40,6) erkek olmak üzere toplam 394 birey katılmıştır.

Tablo 2

*Araştırmaya Katılan Bireylerin Eğitim Durumlarına Göre Dağılımı*

<b>Eğitim Düzeyi</b>	<b>Sayı (N)</b>	<b>Yüzde (%)</b>
İlkokul	60	15,2
Ortaokul	123	31,2
Lise	110	28,0
Üniversite	90	22,8
Yüksek Lisans/Doktora	11	2,8
<b>Toplam</b>	<b>394</b>	<b>100,0</b>

Araştırmaya katılan bireylerden 60(%15,2)'inin ilkokul, 123(%31,2)'ünün ortaokul, 110(%28,0)'unun lise, 90(%22,8)'inin üniversite ve 11(%2,8)'inin yüksek lisans/doktora düzeyinde eğitime sahip oldukları görülmektedir.

Tablo 3

*Araştırmaya Katılan Bireylerin Aylık Gelir Seviyelerine Göre Dağılımı*

<b>Aylık Gelir</b>	<b>Sayı (N)</b>	<b>Yüzde (%)</b>
1300 TL altı	76	19,3
1301-2500 TL	160	40,6
2501-3500 TL	107	27,2
3501-5000 TL	41	10,4
5001 TL ve üzeri	10	2,5
<b>Toplam</b>	<b>394</b>	<b>100,0</b>

Araştırmaya katılan bireylerin ağırlıklı olarak 160(%40,6) kişi ile 1301-2500 TL aylık gelir seviyesine sahip oldukları görülmektedir. Diğer bireylere bakıldığında ise, 107(%27,2) kişinin 2501-3500 TL, 76(%19,3) kişinin 1300 TL ve altı, 41(%10,4) kişinin 3501-5000 TL ve 10(%2,5) kişinin 5001 TL ve üzerinde gelir seviyesine sahip oldukları görülmektedir.

Tablo 4

*Araştırmaya Katılan Bireylerin Spor Yapma Durumlarına Göre Dağılımı*

<b>Spor Yapma</b>	<b>Sayı (N)</b>	<b>Yüzde (%)</b>
Evet	129	32,7
Hayır	265	67,3
<b>Toplam</b>	<b>394</b>	<b>100,0</b>

Araştırmaya katılan bireylerden 129(%32,7)'unun spor yaptığı 265(%67,3)'inin ise spor yapmadıkları görülmektedir.

Tablo 5

*Araştırmaya Katılan ve Spor Yapan Bireylerin Yaptıkları Spor Türüne Göre Dağılımı*

<b>Spor Türü</b>	<b>Sayı (N)</b>	<b>Yüzde (%)</b>
Takım	42	32,6
Ferdî	87	67,4
<b>Toplam</b>	<b>129</b>	<b>100,0</b>

Spor yapan bireylerin yaptıkları spor türlerine bakıldığında, 42(%32,6) bireyin takım sporu, 87(%67,4) bireyin ise ferdi spor yaptığı görülmektedir.

Tablo 6

*Araştırmaya Katılan ve Spor Yapan Bireylerin Haftalık Yaptıkları Toplam Spor Saati Süresine Göre Dağılımı*

<b>Haftalık Spor Saati</b>	<b>Sayı (N)</b>	<b>Yüzde (%)</b>
2 saat ve altı	49	38,0
3-5 saat arası	35	27,1
6-8 saat arası	27	20,9
9 saat ve üzeri	18	14,0
<b>Toplam</b>	<b>129</b>	<b>100,0</b>

Araştırmaya katılan bireylerin haftalık yaptıkları toplam spor saatleri incelendiğinde, 49(%38,0) bireyin 2 saat ve altında, 35(%27,1) bireyin 3-5 saat arası, 27(%20,9) bireyin 6-8 saat arası ve 18(%14,0) bireyin 9 saat ve üzeri spor yaptığı görülmektedir.

Tablo 7

*Araştırmaya Katılan Bireylerin Sporla İlgili Yayınları Takip Etme Durumlarına Göre Dağılımı*

<b>Spor Yayın Takip</b>	<b>Sayı (N)</b>	<b>Yüzde (%)</b>
Evet	101	25,6
Hayır	100	25,4
Kısmen	193	49,0
<b>Toplam</b>	<b>394</b>	<b>100,0</b>

Araştırmaya katılan bireylerin sporla ilgili yayınları takip etme durumları incelendiğinde, 101(%25,6) kişinin sporla ilgili yayınları takip ettiğini, 100(%25,4) kişinin sporla ilgili yayınları takip etmediğini, 193(%49,0) kişinin ise sporla ilgili yayınları kısmen takip ettiğini görüyoruz.

Tablo 8

*Araştırmaya Katılan Bireylerin Spor Yarışma veya Müsabakalarını İzleme Durumlarına Göre Dağılımı*

<b>Spor Müsabaka İzleme</b>	<b>Sayı (N)</b>	<b>Yüzde (%)</b>
Evet	65	16,5
Hayır	197	50,0
Kısmen	132	33,5
<b>Toplam</b>	<b>394</b>	<b>100,0</b>

Araştırmaya katılan bireylerin sporla ilgili yarışma veya müsabakaları izleme durumları incelendiğinde, 197(%50,0) kişinin sporla ilgili yarışma veya müsabakaları izlediğini, 65(%16,5) kişinin sporla ilgili yarışma veya müsabakaları izlemediğini ve 132(%33,5) kişinin sporla ilgili yarışma veya müsabakaları kısmen izlediğini görüyoruz.

Tablo 9

*Araştırmaya Katılan Bireylerin Çocuklarının Cinsiyetine Göre Dağılımı*

<b>Çocuk Cinsiyeti</b>	<b>Sayı (N)</b>	<b>Yüzde (%)</b>
Kız	276	70,1
Erkek	118	29,9
<b>Toplam</b>	<b>394</b>	<b>100,0</b>

Araştırmaya katılan bireylerin, çocuklarının cinsiyetine bakıldığında, 276(%70,1)'sının kız ve 118(%29,9)'inin erkek olduğu görülmektedir.

Tablo 10

*Araştırmaya Katılan Bireylerin Çocuklarının Öğrenin Gördükleri Sınıf Seviyesine Göre Dağılımı*

<b>Sınıf Seviyesi</b>	<b>Sayı (N)</b>	<b>Yüzde (%)</b>
5. Sınıf	93	23,6
6. Sınıf	140	35,5
7. Sınıf	106	26,9
8. Sınıf	55	14,0
<b>Toplam</b>	<b>394</b>	<b>100,0</b>

Araştırmaya katılan bireylerin çocuklarının sınıf seviyesine bakıldığında ise, 93(%23,6) kişinin 5. sınıf, 140(%35,5) kişinin 6. sınıf, 106(%26,9) kişinin 7. sınıf, 55(%14,0) kişinin 8. sınıf da olduğu görülmektedir.

Tablo 11

*Araştırmaya Katılan Bireylerin Çocuklarının Okul Başarı Durumlarını Nasıl Değerlendirdiklerine Göre Dağılımı*

<b>Okul Başarısı</b>	<b>Sayı (N)</b>	<b>Yüzde (%)</b>
İyi	323	82,0
Orta	65	16,5
Zayıf	6	1,5
<b>Toplam</b>	<b>394</b>	<b>100,0</b>

Araştırmaya katılan bireylerin çocuklarının okul başarı durumlarını nasıl değerlendirdikleri incelendiğinde, 323(%82,0) kişinin iyi, 65(%16,5) kişinin orta ve 6(%1,5) kişinin zayıf dediği görülmektedir.

Tablo 12



*Araştırmaya Katılan Bireylerin Çocuklarının Okul Takımlarında Oynama Durumlarına Göre Dağılımı*

<b>Okul Takımında Oynama</b>	<b>Sayı (N)</b>	<b>Yüzde (%)</b>
Evet	60	15,2
Hayır	334	84,8
<b>Toplam</b>	<b>394</b>	<b>100,0</b>

Araştırmaya katılan bireylerin çocuklarının okul takımlarında oynama durumlarına bakıldığında, 60(%15,2) çocuğun okul takımlarında oynadığı, 334(%84,8) çocuğun ise okul takımlarında oynamadığı görülmektedir.

Tablo 13

*Araştırmaya Katılan Bireylerin Çocuklarının Bir Spor Kulübünde Spor Yapma Durumlarına Göre Dağılımı*

<b>Spor Kulübünde Spor Yapma</b>	<b>Sayı (N)</b>	<b>Yüzde (%)</b>
Evet	38	9,6
Hayır	356	90,4
<b>Toplam</b>	<b>394</b>	<b>100,0</b>

Araştırmaya katılan bireylerin çocuklarının bir spor kulübünde spor yapma durumlarına bakıldığında ise, 38(%9,6) çocuğun bir spor kulüplerinde spor yaptığı, 356(%90,4) çocuğun hiçbir spor kulübünde spor yapmadığı görülmektedir

Tablo 14

*Araştırmaya Katılan Bireylerin Çocuklarının Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Cinsiyetine Göre Dağılımı*

<b>Beden Eğitimi Öğretmeni Cinsiyeti</b>	<b>Sayı (N)</b>	<b>Yüzde (%)</b>
Kadın	83	21,1
Erkek	311	78,9
<b>Toplam</b>	<b>394</b>	<b>100,0</b>

Araştırmaya katılan bireylerin çocuklarının beden eğitimi öğretmenlerinin cinsiyetine bakıldığında, 83(%21,1) öğrencinin kadın, 311(%78,9) öğrencinin ise erkek beden eğitimi öğretmenine sahip olduğu görülmektedir.

#### 4.2. Araştırmaya Katılan Bireylerin Çocuklarının Beden Eğitimi ve Spor Dersine Katılımlarına Yönelik Bulgular

Tablo 15

*Araştırmaya Katılan Bireylerin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ana-Baba Tutum Ölçeğinden ve Ölçeğin Alt Boyutlarından Aldıkları Puanların Kendi Cinsiyetlerine Göre T-Testi Sonuçları*

Alt Boyutlar	Cinsiyet	N	X	SS	t	P
Algısal Boyut	Kadın	160	32,4813	5,70553	-,412	,680
	Erkek	234	32,7222	5,68823		
İşlevsel Boyut	Kadın	160	16,6875	4,15000	-2,906	<b>,004*</b>
	Erkek	234	17,9359	4,21322		
Destek Boyutu	Kadın	160	13,5438	3,48193	-1,979	<b>,048*</b>
	Erkek	234	14,2179	3,20534		
Önem Boyutu	Kadın	160	14,6250	3,02973	-,832	,406
	Erkek	234	14,8803	2,96666		
Toplam	Kadın	160	77,3375	13,54141	-1,729	,085
	Erkek	234	79,7564	13,70334		

**\*: P<0,05**

Tablo 15'e bakıldığında, katılımcıların cinsiyetleri ile beden eğitimi dersine yönelik ana-baba tutum ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları arasında işlevsel ve destek alt boyutlarında p.0,05 anlamlılık düzeyine göre, anlamlı bir farklılık olduğu ve her iki alt boyutta da erkek bireylerin ortalama puanlarının, kadın bireylerin ortalama puanlarından yüksek olduğu tespit edilmiştir. Algısal ve önem alt boyutlarında, p.0,05 anlamlılık düzeyinde anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir. Ölçeğin toplam puan ortalamalarına bakıldığında ise, p.0,05 anlamlılık düzeyine göre bir farklılık olmamakla birlikte, erkek bireylerin ortalama puanlarının kadın bireylerin puan ortalamalarından yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 16

*Araştırmaya Katılan Bireylerin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ana-Baba Tutum Ölçeğinden ve Ölçeğin Alt Boyutlarından Aldıkları Puanların Eğitim Durumlarına Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları*

Alt Boyutlar	Değişkenler	N	X	SS	F	P	Fark
Algısal Boyut	İlkokul	60	32,0833	5,98102	,583	,675	
	Ortaokul	123	32,8862	5,43999			
	Lise	110	33,0818	5,26218			
	Üniversite	90	32,1778	6,07921			
	Lisansüstü	11	31,7273	7,84972			
	Toplam	394	32,6244	5,68924			
İşlevsel Boyut	İlkokul	60	17,5333	3,89466	,654	,625	
	Ortaokul	123	17,4390	4,00849			
	Lise	110	17,8273	4,27036			
	Üniversite	90	16,9778	4,46454			
	Lisansüstü	11	16,4545	5,98938			
	Toplam	394	17,4289	4,22717			
Destek Boyutu	İlkokul	60	13,5333	3,53418	,803	,524	
	Ortaokul	123	13,7642	3,22917			
	Lise	110	14,2909	3,24630			
	Üniversite	90	13,9333	3,30747			
	Lisansüstü	11	14,8182	4,44563			
	Toplam	394	13,9442	3,3261			
Önem Boyutu	İlkokul	60	14,6000	3,15799	,179	,949	
	Ortaokul	123	14,8537	2,89342			
	Lise	110	14,8909	2,99953			
	Üniversite	90	14,7000	2,93545			
	Lisansüstü	11	14,3636	3,90571			
	Toplam	394	14,7766	2,99123			
Toplam	İlkokul	60	77,7500	13,49027	,487	,745	
	Ortaokul	123	78,9431	12,84815			
	Lise	110	80,0909	13,37981			
	Üniversite	90	77,7889	14,53743			
	Lisansüstü	11	77,3636	19,78016			
	Toplam	394	78,7741	13,67237			

\*:  $P < 0,05$

Tablo 16'ya bakıldığında, araştırmaya katılan farklı eğitim düzeyine sahip bireylerin beden eğitimi dersine yönelik ana-baba tutum ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları arasında  $p < 0,05$  anlamlılık düzeyine göre anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir.

Tablo 17

*Araştırmaya Katılan Bireylerin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ana-Baba Tutum Ölçeğinden ve Ölçeğin Alt Boyutlarından Aldıkları Puanların Aylık Gelir Seviyelerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları*

Alt Boyutlar	Değişkenler	N	X	SS	F	P	Fark
Algısal Boyut	1300 TL altı	76	33,0263	4,96917	,295	,881	
	1301-2500 TL	160	32,4000	5,99287			
	2501-3500 TL	107	32,7850	5,72322			
	3501-5000 TL	41	32,1463	5,81189			
	5001 TL üzeri	10	33,4000	5,73876			
	Toplam	394	32,6244	5,68924			
İşlevsel Boyut	1300 TL altı	76	17,5563	3,90717	,672	,612	
	1301-2500 TL	160	17,4438	4,26592			
	2501-3500 TL	107	17,0748	4,49885			
	3501-5000 TL	41	17,6829	4,03385			
	5001 TL üzeri	10	19,2000	3,93841			
	Toplam	394	17,4289	4,22717			
Destek Boyutu	1300 TL altı	76	13,9737	3,43307	1,518	,196	
	1301-2500 TL	160	13,4938	3,35527			
	2501-3500 TL	107	14,2804	3,29034			
	3501-5000 TL	41	14,6098	2,99898			
	5001 TL üzeri	10	14,6000	3,59629			
	Toplam	394	13,9442	3,33261			
Önem Boyutu	1300 TL altı	76	14,6842	3,20504	,352	,843	
	1301-2500 TL	160	14,6563	2,87703			
	2501-3500 TL	107	14,8224	3,08928			
	3501-5000 TL	41	15,1463	2,93735			
	5001 TL üzeri	10	15,4000	2,59058			
	Toplam	394	14,7766	2,99123			
Toplam	1300 TL altı	76	12,41753	12,41753	,384	,820	
	1301-2500 TL	160	14,12767	14,12767			
	2501-3500 TL	107	14,34542	14,34542			
	3501-5000 TL	41	12,73180	12,73180			
	5001 TL üzeri	10	13,24303	13,24303			
	Toplam	394	13,67237	13,67237			

\*:  $P < 0,05$

Tablo 17 incelendiğinde, katılımcıların aylık gelir seviyeleri ile beden eğitimi dersine yönelik ana-baba tutum ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları arasında  $p < 0,05$  anlamlılık düzeyine göre anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir.

Tablo 18

*Araştırmaya Katılan Bireylerin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ana-Baba Tutum Ölçeğinden ve Ölçeğin Alt Boyutlarından Aldıkları Puanların Spor Yapma Durumlarına Göre T-Testi Sonuçları*

<b>Alt Boyutlar</b>	<b>Spor Yapma Durumu</b>	<b>N</b>	<b>X</b>	<b>SS</b>	<b>t</b>	<b>P</b>
<b>Algısal Boyut</b>	Evet	129	33,8682	5,07811	3,060	<b>,002*</b>
	Hayır	265	32,0189	5,87847		
<b>İşlevsel Boyut</b>	Evet	129	17,7287	3,93850	,982	,327
	Hayır	265	17,2830	4,36054		
<b>Destek Boyutu</b>	Evet	129	14,7442	2,82090	3,623	<b>,000*</b>
	Hayır	265	13,5547	3,49429		
<b>Önem Boyutu</b>	Evet	129	15,3411	2,74572	2,633	<b>,009*</b>
	Hayır	265	14,5019	3,07128		
<b>Toplam</b>	Evet	129	81,6822	12,01560	2,975	<b>,003*</b>
	Hayır	265	77,3585	14,21733		

**\*: P<0,05**

Tablo 18'e bakıldığında, araştırmaya katılan bireylerin spor yapma durumları ile beden eğitimi dersine yönelik ana-baba tutum ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları arasında algısal, destek ve önem alt boyutunda p.0,05 anlamlılık düzeyinde anlamlı bir farklılık olduğu ve her üç alt boyutta da spor yapan bireylerin puan ortalamalarının, spor yapmayan bireylerin puan ortalamalarından yüksek olduğu görülmektedir. İşlevsel boyutta ise, p.0,05 anlamlılık düzeyinde anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir. Beden eğitimi dersine yönelik ana-baba tutum ölçeğinin toplam puanlarına bakıldığında ise, p.0,05 anlamlılık düzeyinde anlamlı bir farklılık olduğu ve spor yapan bireylerin puan ortalamalarının, spor yapmayan bireylerin puan ortalamalarından yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 19

*Araştırmaya Katılan Bireylerden Spor Yapanların Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ana-Baba Tutum Ölçeğinden ve Ölçeğin Alt Boyutlarından Aldıkları Puanların Yaptıkları Spor Türüne Göre T-Testi Sonuçları*

<b>Alt Boyutlar</b>	<b>Spor Türü</b>	<b>N</b>	<b>X</b>	<b>SS</b>	<b>t</b>	<b>P</b>
<b>Algısal Boyut</b>	Takım	42	33,4048	5,91426	-,719	,474
	Ferdi	87	34,0920	4,64215		
<b>İşlevsel Boyut</b>	Takım	42	17,7143	4,09810	-,029	,977
	Ferdi	87	17,7356	3,88336		
<b>Destek Boyutu</b>	Takım	42	14,6190	2,67739	-,349	,728
	Ferdi	87	14,8046	2,90084		
<b>Önem Boyutu</b>	Takım	42	15,0238	2,84980	-,911	,364
	Ferdi	87	15,4943	2,69743		
<b>Toplam</b>	Takım	42	80,7619	12,67956	-,603	,548
	Ferdi	87	82,1264	11,73130		

**\*: P<0,05**

Tablo 19 incelendiğinde, katılımcılardan spor yapan bireylerin, yaptıkları spor türleri ile beden eğitimi dersine yönelik ana-baba tutum ölçeğinin toplamında ve alt boyutlarında p.0,05 anlamlılık düzeyinde anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir.

Tablo 20

*Araştırmaya Katılan Bireylerden Spor Yapanların Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ana-Baba Tutum Ölçeğinden ve Ölçeğin Alt Boyutlarından Aldıkları Puanların Haftalık Toplam Spor Sürelerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları*

Alt Boyutlar	Değişkenler	N	X	SS	F	P	Fark
<b>Algısal Boyut</b>	0-2 saat	49	30,2041	5,10710	,518	,670	
	3-5 saat	35	33,9429	4,93453			
	6-8 saat	27	32,8148	5,18902			
	9 saat ve üzeri	18	34,3889	5,31523			
	Toplam	129	33,8682	5,07811			
<b>İşlevsel Boyut</b>	0-2 saat	49	18,1224	3,76736	1,341	,264	
	3-5 saat	35	16,7429	3,43291			
	6-8 saat	27	17,5926	4,45714			
	9 saat ve üzeri	18	18,7778	4,37312			
	Toplam	129	17,7287	3,93850			
<b>Destek Boyutu</b>	0-2 saat	49	14,7143	2,55767	,212	,888	
	3-5 saat	35	14,7714	2,45052			
	6-8 saat	27	14,4815	3,33248			
	9 saat ve üzeri	18	15,1667	3,48526			
	Toplam	129	14,7442	2,82090			
<b>Önem Boyutu</b>	0-2 saat	49	15,7959	2,46627	,974	,407	
	3-5 saat	35	14,9429	2,23532			
	6-8 saat	27	14,8889	3,23839			
	9 saat ve üzeri	18	15,5556	3,50163			
	Toplam	129	15,3411	2,74572			
<b>Toplam</b>	0-2 saat	49	82,8367	11,52415	,707	,549	
	3-5 saat	35	80,4000	9,34691			
	6-8 saat	27	79,7778	14,03110			
	9 saat ve üzeri	18	83,8889	14,76836			
	Toplam	129	81,6822	12,01560			

\*:  $P < 0,05$

Tablo 20'ye bakıldığında, katılımcılardan spor yapanların haftalık yaptıkları toplam spor saatleri ile beden eğitimi dersine yönelik ana-baba tutum ölçeğinin toplamında ve alt boyutlarında p.0,05 anlamlılık düzeyinde anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir.

Tablo 21

*Araştırmaya Katılan Bireylerin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ana-Baba Tutum Ölçeğinden ve Ölçeğin Alt Boyutlarından Aldıkları Puanların Sporla İlgili Yayınları Takip Etme Durumlarına Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları*

Alt Boyutlar	Değişkenler	N	X	SS	F	P	Fark
<b>Algısal Boyut</b>	Evet	101	34,2574	5,41969	6,457	<b>,002*</b>	<b>1-2,3</b>
	Hayır	100	31,5200	5,66663			
	Kısmen	193	32,3420	5,68140			
	Toplam	394	32,6244	5,68924			
<b>İşlevsel Boyut</b>	Evet	101	18,7030	4,00885	7,707	<b>,001*</b>	<b>1-2,3</b>
	Hayır	100	16,4400	4,28132			
	Kısmen	193	17,2746	4,16736			
	Toplam	394	17,4289	4,22717			
<b>Destek Boyutu</b>	Evet	101	15,0198	2,99660	10,280	<b>,000*</b>	<b>1-2-3</b>
	Hayır	100	12,9400	3,58115			
	Kısmen	193	13,9016	3,21060			
	Toplam	394	13,9442	3,33261			
<b>Önem Boyutu</b>	Evet	101	15,7525	2,92372	10,280	<b>,000*</b>	<b>1-2-3</b>
	Hayır	100	13,8800	2,98914			
	Kısmen	193	14,7306	2,88674			
	Toplam	394	14,7766	2,99123			
<b>Toplam</b>	Evet	101	83,7327	12,54583	11,651	<b>,000*</b>	<b>1-2-3</b>
	Hayır	100	74,7800	13,85610			
	Kısmen	193	78,2487	13,42147			
	Toplam	394	78,7741	13,67237			

\*: P<0,05

Tablo 21 incelendiğinde, araştırmaya katılan bireylerin sporla ilgili yayınları takip etme durumları ile beden eğitimi dersine yönelik ana-baba tutum ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları arasında ölçeğin toplamında ve her bir alt boyutunda, p.0,05 anlamlılık düzeyine göre anlamlı bir farklılığın olduğu ve sporla ilgili yazı ve yayınları sürekli takip eden ebeveynlerin puan ortalamalarının yüksek olduğu tespit edilmiştir. Kısmen takip eden ebeveynlerin puan ortalamalarının da takip etmeyenlere göre yüksek olduğu görülmektedir.



Tablo 22

*Araştırmaya Katılan Bireylerin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ana-Baba Tutum Ölçeğinden ve Ölçeğin Alt Boyutlarından Aldıkları Puanların Spor Yarışma veya Müsabakalarını İzleme Durumlarına Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları*

Alt Boyutlar	Değişkenler	N	X	SS	F	P	Fark
<b>Algısal Boyut</b>	Evet	65	34,3538	5,25426	4,574	,011*	1-2
	Hayır	197	31,9391	5,53526			
	Kısmen	132	32,7955	5,96266			
	Toplam	394	32,6244	5,68924			
<b>İşlevsel Boyut</b>	Evet	65	18,1385	4,40482	4,151	,016*	2-1,3
	Hayır	197	16,8223	4,18622			
	Kısmen	132	17,9848	4,09801			
	Toplam	394	17,4289	4,22717			
<b>Destek Boyutu</b>	Evet	65	15,2615	2,97004	11,930	,000*	2-1,3
	Hayır	197	13,1980	3,39213			
	Kısmen	132	14,4091	3,14280			
	Toplam	394	13,9442	3,33261			
<b>Önem Boyutu</b>	Evet	65	15,6923	2,60962	5,279	,005*	1-2
	Hayır	197	14,3604	2,98073			
	Kısmen	132	14,9470	3,08484			
	Toplam	394	14,7766	2,99123			
<b>Toplam</b>	Evet	65	83,4462	12,89262	7,892	,000*	2-1,3
	Hayır	197	76,3198	13,29087			
	Kısmen	132	80,1364	13,91181			
	Toplam	394	78,7741	13,67237			

\*: P<0,05

Tablo 22'ye göre, araştırmaya katılan bireylerin spor yarışma veya müsabakalarını izleme durumları ile beden eğitimi dersine yönelik ana-baba tutum ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları arasında ölçeğin toplamında ve her bir alt boyutunda, p.0,05 anlamlılık düzeyine göre anlamlı bir farklılığın olduğu tespit edilmiştir. Alt boyutlardaki puan ortalamalarına bakıldığında, evet ve kısmen diyenlerin puan ortalamalarının yüksek olduğu, görülmektedir. Toplam puan ortalamalarında da spor yarışma veya müsabakalarını sürekli ve kısmen izleyenlerin puan ortalamalarının yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 23

*Araştırmaya Katılan Bireylerin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ana-Baba Tutum Ölçeğinden ve Ölçeğin Alt Boyutlarından Aldıkları Puanların Çocuklarının Cinsiyetlerine Göre T-Testi Sonuçları*

Alt Boyutlar	Cinsiyet	N	X	SS	t	P
Algısal Boyut	Kız	276	31,8587	6,01437	-4,170	<b>,000*</b>
	Erkek	118	34,4153	4,36835		
İşlevsel Boyut	Kız	276	16,4674	4,12386	-7,357	<b>,000*</b>
	Erkek	118	19,6780	3,57312		
Destek Boyutu	Kız	276	13,2754	3,39254	-7,107	<b>,000*</b>
	Erkek	118	15,5085	2,59436		
Önem Boyutu	Kız	276	14,2826	2,99330	-5,176	<b>,000*</b>
	Erkek	118	15,9322	2,65938		
Toplam	Kız	276	75,8841	13,69782	-6,773	<b>,000*</b>
	Erkek	118	85,5339	11,00480		

**\*: P<0,05**

Tablo 23'e bakıldığında, araştırmaya katılan bireylerin çocuklarının cinsiyetleri ile beden eğitimi dersine yönelik tutum ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları arasında ölçeğin toplamında ve her bir alt boyutunda, p.0,05 anlamlılık düzeyinde anlamlı bir farklılık olduğu ve erkek çocuğu olan bireylerin puan ortalamalarının kız çocuğu olan bireylerin puan ortalamalarından yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 24

*Araştırmaya Katılan Bireylerin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ana-Baba Tutum Ölçeğinden ve Ölçeğin Alt Boyutlarından Aldıkları Puanların Çocuklarının Sınıf Seviyelerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları*

Alt Boyutlar	Değişkenler	N	X	SS	F	P	Fark
Algısal Boyut	5. Sınıf	93	33,7634	4,74204	1,784	,150	
	6. Sınıf	140	32,1643	5,82553			
	7. Sınıf	106	32,5566	6,20151			
	8. Sınıf	55	32,0000	5,65030			
	Toplam	394	32,6244	5,68924			
İşlevsel Boyut	5. Sınıf	93	18,0860	4,06377	986	,399	
	6. Sınıf	140	17,2357	4,28081			
	7. Sınıf	106	17,1887	4,29421			
	8. Sınıf	55	17,2727	4,23152			
	Toplam	394	17,4289	4,22717			
Destek Boyutu	5. Sınıf	93	15,1505	2,56628	5,697	,001*	1-2,3,4
	6. Sınıf	140	13,4714	3,56531			
	7. Sınıf	106	13,7642	3,53635			
	8. Sınıf	55	13,4545	3,02960			
	Toplam	394	13,9442	3,33261			
Önem Boyutu	5. Sınıf	93	15,5699	2,72827	3,426	,017*	1-2
	6. Sınıf	140	14,3357	3,14542			
	7. Sınıf	106	14,8113	2,78470			
	8. Sınıf	55	14,4909	3,19648			
	Toplam	394	14,7766	2,99123			
Toplam	5. Sınıf	93	82,5699	11,14372	3,337	,019*	1-2
	6. Sınıf	140	77,2071	14,54910			
	7. Sınıf	106	78,3208	14,02959			
	8. Sınıf	55	77,2182	13,68385			
	Toplam	394	78,7741	13,67237			

\*:  $P < 0,05$

Tablo 24 incelendiğinde, araştırmaya katılan bireylerin çocuklarının sınıf seviyeleri ile beden eğitimi dersine yönelik ana-baba tutum ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları arasında  $p < 0,05$  anlamlılık düzeyine göre destek alt boyutunda, önem alt boyutunda ve ölçeğin toplamında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Destek boyutundaki anlamlı farkın 5. sınıf seviyesi ile 6., 7. ve 8. sınıf seviyeleri arasında olduğu ve çocuğu 5. sınıfta olan ebeveynlerin puan ortalamalarının yüksek olduğu görülmektedir. Önem boyutu ve toplam puanlardaki farkında yine 5. sınıf seviyesinde olduğu görülmektedir.

Tablo 25

*Araştırmaya Katılan Bireylerin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ana-Baba Tutum Ölçeğinden ve Ölçeğin Alt Boyutlarından Aldıkları Puanların Çocuklarının Okul Başarı Durumlarını Nasıl Değerlendirdiklerine Göre Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları*

Alt Boyutlar	Değişkenler	N	X	SS	F	P	Fark
Algısal Boyut	İyi	323	32,3560	5,85170	4,280	,015*	2-1,3
	Orta	65	34,2769	4,49829			
	Zayıf	6	29,1667	5,03653			
	Toplam	394	32,6244	5,68924			
İşlevsel Boyut	İyi	323	17,4396	4,32010	1,359	,258	
	Orta	65	17,6308	3,58194			
	Zayıf	6	14,6667	5,35413			
	Toplam	394	17,4289	4,22717			
Destek Boyutu	İyi	323	13,9536	3,34567	,585	,557	
	Orta	65	14,0308	3,23056			
	Zayıf	6	12,5000	3,98748			
	Toplam	394	13,9442	3,33261			
Önem Boyutu	İyi	323	14,7368	3,03532	3,043	,049*	3-1,2
	Orta	65	15,2154	2,60104			
	Zayıf	6	12,1667	3,54495			
	Toplam	394	14,7766	2,99123			
Toplam	İyi	323	78,4861	13,95698	2,775	,064	
	Orta	65	81,1538	11,33335			
	Zayıf	6	68,5000	17,27136			
	Toplam	394	78,7741	13,67237			

\*:  $P < 0,05$

Tablo 25'e göre, araştırmaya katılan bireylerin çocuklarının okul başarı durumlarını nasıl değerlendirdikleri ile beden eğitimi dersine yönelik ana-baba tutum ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları arasında  $p.0,05$  anlamlılık düzeyine göre algısal ve önem alt boyutlarında anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Algısal boyuttaki anlamlı farkın, çocuklarının okul başarılarını orta düzey olarak değerlendiren ebeveynler ile iyi ve zayıf olarak değerlendirenler arasında olduğu görülmektedir.

Tablo 26

*Araştırmaya Katılan Bireylerin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ana-Baba Tutum Ölçeğinden ve Ölçeğin Alt Boyutlarından Aldıkları Puanların Çocuklarının Okul Takımlarında Oynama Durumlarına Göre T-Testi Sonuçları*

<b>Alt Boyutlar</b>	<b>Okul Takımında Oynama</b>	<b>N</b>	<b>X</b>	<b>SS</b>	<b>t</b>	<b>P</b>
<b>Algısal Boyut</b>	Evet	60	33,2667	4,84984	,950	,343
	Hayır	334	32,5090	5,82618		
<b>İşlevsel Boyut</b>	Evet	60	18,9833	3,40733	3,675	<b>,000*</b>
	Hayır	334	17,1497	4,30326		
<b>Destek Boyutu</b>	Evet	60	14,7333	2,88107	2,240	<b>,028*</b>
	Hayır	334	13,8024	3,39181		
<b>Önem Boyutu</b>	Evet	60	15,0833	2,72024	,862	,389
	Hayır	334	14,7216	3,03785		
<b>Toplam</b>	Evet	60	82,0667	11,87487	2,034	<b>,043*</b>
	Hayır	334	78,1826	13,90420		

**\*: P<0,05**

Tablo 26'ya bakıldığında, katılımcıların çocuklarının okul takımlarında oynama durumu ile beden eğitimi dersine yönelik ana-baba tutum ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları arasında işlevsel ve destek alt boyutlarında p.0,05 anlamlılık düzeyine göre anlamlı bir farklılığın olduğu ve çocuğu okul takımlarında oynayan bireylerin puan ortalamalarının oynamayanlara göre yüksek olduğu tespit edilmiştir. Ölçeğin toplam puan ortalamalarına bakıldığında ise, p.0,05 anlamlılık düzeyinde bir farklılığın olduğu ve evet diyenlerin puan ortalamalarının yüksek olduğu görülmektedir. Algısal ve önem alt boyutlarında ise, bir anlamlı farklılık tespit edilmemiştir.

Tablo 27

*Araştırmaya Katılan Bireylerin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ana-Baba Tutum Ölçeğinden ve Ölçeğin Alt Boyutlarından Aldıkları Puanların Çocuklarının Bir Spor Kulübünde Spor Yapma Durumlarına Göre T-Testi Sonuçları*

Alt Boyutlar	Spor Kulübünde Spor Yapma	N	X	SS	t	P
Algısal Boyut	Evet	38	33,6316	6,65530	1,149	,251
	Hayır	356	32,5169	5,57633		
İşlevsel Boyut	Evet	38	19,9211	4,01606	3,891	,000*
	Hayır	356	17,1629	4,16713		
Destek Boyutu	Evet	38	15,4737	3,25275	3,007	,003*
	Hayır	356	13,7809	3,30382		
Önem Boyutu	Evet	38	16,2895	3,65327	3,321	,001*
	Hayır	356	14,6152	2,87107		
Toplam	Evet	38	85,3158	15,57216	3,138	,002*
	Hayır	356	78,0758	13,28909		

\*:  $P < 0,05$

Tablo 27 incelendiğinde, araştırmaya katılan bireylerin çocuklarının bir spor kulübünde spor yapma durumları ile beden eğitimi dersine yönelik ana-baba tutum ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları arasında işlevsel, destek ve önem alt boyutlarında  $p.0,05$  anlamlılık düzeyine göre anlamlı bir farklılığın olduğu ve çocuğu bir spor kulübünde spor yapan bireylerin puan ortalamalarının, yapmayan bireylere göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Algısal alt boyutta herhangi bir farklılık tespit edilmemiştir. Ölçeğin toplam puan ortalamalarına bakıldığında ise,  $p.0,05$  anlamlılık düzeyinde anlamlı bir farklılığın olduğu ve çocuğu bir spor kulübünde spor yapanların puan ortalamalarının yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 28

*Araştırmaya Katılan Bireylerin Beden Eğitimi Dersine Yönelik Ana-Baba Tutum Ölçeğinden ve Ölçeğin Alt Boyutlarından Aldıkları Puanların Çocuklarının Beden Eğitimi Öğretmeninin Cinsiyetine Göre T-Testi Sonuçları*

Alt Boyutlar	Cinsiyet	N	X	SS	t	P
Algısal Boyut	Kadın	83	31,9880	6,40978	-1,148	,252
	Erkek	311	32,7942	5,47983		
İşlevsel Boyut	Kadın	83	16,4096	4,60126	-2,489	<b>,013*</b>
	Erkek	311	17,7010	4,08664		
Destek Boyutu	Kadın	83	13,1205	3,43723	-2,552	<b>,011*</b>
	Erkek	311	14,1640	3,27485		
Önem Boyutu	Kadın	83	14,4699	2,96869	-1,052	,294
	Erkek	311	14,8585	2,99665		
Toplam	Kadın	83	75,9880	14,54974	-2,099	<b>,036*</b>
	Erkek	311	79,5177	13,35491		

**\*: P<0,05**

Tablo 28'e göre, katılımcıların çocuklarının beden eğitimi öğretmenin cinsiyeti ile beden eğitimi dersine yönelik ana-baba tutum ölçeğinden aldıkları puan ortalamaları arasında işlevsel ve destek alt boyutlarında ve ölçeğin toplamında, p.0,05 anlamlılık düzeyinde anlamlı bir farklılık olduğu ve çocuğunun beden eğitimi öğretmeni erkek olan bireylerin puan ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Algısal ve önem alt boyutlarında ise anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir.

## BEŞİNCİ BÖLÜM

### 5. SONUÇ TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu bölümde, Erzurum ili merkez ilçelerinde (Aziziye, Palandöken, Yakutiye) bulunan imam hatip ortaokulu öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik anne baba tutumlarını; ebeveyn cinsiyeti, eğitim durumu, aylık gelir seviyesi, spor yapma durumu, spor yapanların yaptıkları spor türü, spor yapanların haftalık toplam spor saati, sporla ilgili yayınları takip etme durumu, spor yarışma veya müsabakalarını izleme durumu, çocuğunun cinsiyeti, çocuğunun sınıf seviyesi, çocuğunun okul başarısını nasıl değerlendirdiği, çocuğunun okul takımlarında oynama durumu, çocuğunun bir spor kulübünde spor yapma durumu ve çocuğunun beden eğitimi öğretmenin cinsiyeti değişkenlerine göre farklılaşma olup olmadığını ilgili bulgular alt problemler ışığında tartışılmış, yorumlanmış ve sonuçlara dayalı önerilere yer verilmiştir.

#### 5.1. Sonuç ve Tartışma

Araştırmaya katılan bireylerin cinsiyetleri ile çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik anne baba tutumları incelendiğinde, beden eğitimi dersine yönelik ana-baba tutum ölçeğinin işlevsel ve destek alt boyutlarında anlamlı bir farklılık ( $p<0,05$ ) tespit edilmiştir. (Tablo 15). Ölçeğin toplamında ve her bir alt boyutunda erkek bireylerin puan ortalamalarının, kadın bireylerin puan ortalamalarından yüksek olduğu görülmüştür. Erkek bireylerin puan ortalamalarının yüksek olması, beden eğitimi ve spor dersini daha işlevsel bulduklarını, derse katılım konusunda çocuklarını desteklediklerini ve beden eğitimi ve spor dersine yönelik daha olumlu tutuma sahip olduklarını göstermektedir. Bulduğumuz sonuçtaki farklılığın nedeni olarak, erkek bireylerin sosyal çevrede spor yaparken daha rahat olmaları ve sportif faaliyetlerle daha fazla ilgili olmaları gösterilebilir. Öncü (2007) yaptığı doktora çalışmasında, ebeveyn cinsiyetleri ile çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik tutumları arasında anlamlı bir farklılık tespit etmemiştir. Yıldız (2013) ve Yıldız (2015) da araştırmalarında ebeveyn cinsiyeti ile ebeveynlerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumları arasında anlamlı bir fark tespit etmemişlerdir.



Araştırmaya katılan bireylerin eğitim seviyeleri ile çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik ebeveyn tutumlarına bakıldığında (Tablo 16), beden eğitimi dersine yönelik ana-baba tutum ölçeğinin toplamında ve alt boyutlarında anlamlı bir farklılık ( $p.0,05$ ) tespit edilmemiştir. Bireylerin eğitim seviyeleri ile beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumları arasında anlamlı bir farklılığın olmayışının nedeni olarak, eğitim seviyesi ne olursa olsun her bireyin spor yapmaya imkân bulabilmesi ve sporla ilgili bilgiye herkesin rahatlıkla ulaşabilmesi olarak gösterilebilir. Öncü (2007)'de araştırmasında, bireylerin eğitim seviyeleri ile beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumları arasında anlamlı bir fark bulamamıştır. Yıldız (2013) araştırmasında bu bulgunun aksine anlamlı bir fark tespit ederek lise mezunu ebeveynlerin, ilköğretim mezunu ebeveynlere göre beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının daha olumlu olduğunu belirtmiştir. Yıldız (2015)'da yaptığı araştırmada, anlamlı fark bularak anne babaların eğitim seviyeleri yükseldikçe, beden eğitimi ve spor dersine çocuklarının katılımı konusunda tutumlarının daha olumlu olduğunu tespit etmiştir. Tural (2011)'da yaptığı araştırmada, bireylerin eğitim seviyeleri yükseldikçe beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının da olumlu yönde arttığını belirtmiştir.

Araştırmaya katılan bireylerin aylık gelir seviyeleri ile çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik anne baba tutumları incelendiğinde (Tablo 17), anlamlı bir fark ( $p.0,05$ ) tespit edilmemiştir. Bireyler farklı gelir seviyesine sahip olsalar bile, beden eğitimi ve spor dersinin öneminin farkında olmalarından dolayı tutumlarının da aynı şekilde olumlu olduğu söylenebilir. Öncü (2007) ve Yıldız (2013)'de araştırmalarında, araştırmamıza benzer sonuçlara ulaşarak, aile gelir seviyeleri ile beden eğitimi ve spor dersine yönelik ebeveyn tutumu arasında anlamlı bir fark ( $p.0,05$ ) tespit edememişlerdir. Yıldız (2015) ise, aile gelir seviyeleri ile ebeveynlerin çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik tutumları arasında farklılık tespit ederek, aile gelir seviyesi arttıkça bireylerin daha olumlu tutumlara sahip olduklarını belirtmiştir.

Ebeveynlerin spor yapma durumları ile çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik anne baba tutumları incelendiğinde (Tablo 18), anlamlı ( $p.0,05$ ) bir farkın olduğu görülmektedir. Bu sonuç, spor yapan bireylerin beden eğitimi ve spor dersine katılımları konusunda çocuklarına destek olduklarını, beden eğitimi ve

spor dersini önemsediklerini ve beden eğitimi ve spor dersi hakkında olumsuz bir tutuma sahip olmadıkları gösterir. Downward, Hallmann ve Pawlowski (2014) araştırmalarında, gelişim çağındaki çocukların ebeveyn davranışlarını taklit ettiklerini bu nedenle anne babanın fiziksel etkinliklerinin çocuğa olumlu bir şekilde aktarıldığını belirtmişlerdir.

Spor yapan bireylerin yaptıkları spor türü (Tablo 19) ve haftalık yaptıkları toplam spor saati (Tablo 20) ile çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik anne baba tutumları arasında anlamlı bir fark ( $p.0,05$ ) tespit edilmemiştir. Dolayısıyla anne babaların yaptıkları spor türü ve süresinin, çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımında anne baba tutumlarını etkilemediğini görülmektedir.

Araştırmaya katılan anne babaların sporla ilgili yayınları takip etme ve spor yarışma ve müsabakalarını izleme durumlarına (Tablo 21, 22) bakıldığında, beden eğitimi dersine yönelik ana-baba tutum ölçeğinin toplamında ve alt boyutlarında anlamlı bir fark ( $p.0,05$ ) tespit edilmiştir. Tablolar incelendiğinde, sporla ilgili yazı ve yayınları takip eden, spor yarışma ve müsabakalarını izleyen ebeveynlerin, beden eğitimi ve spor dersine yönelik olumsuz bir tutuma sahip olmadıklarını, beden eğitimi ve spor dersini önemsediklerini ve beden eğitimi ve spor dersine çocuklarının katılımında onları desteklediklerini göstermektedir. Sporla ilgili yayınları kısmen takip eden veya spor müsabakalarını ara sıra izlediğini söyleyen ebeveynlerin de olumlu tutuma sahip oldukları söylenebilir. Öncü (2007), Yıldız (2013) ve Yıldız (2015) yaptıkları araştırmalarda benzer sonuçlara ulaşmışlardır.

Çocuklarının cinsiyetleri ile anne babaların çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik tutumlarına bakıldığında ise (Tablo 23), Öncü (2007), Yıldız (2013) ve Yıldız (2015)'in çalışmalarının aksine, araştırmamızda anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Çocukları erkek olan bireylerin çocukları kız olan bireylere göre, çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik tutumlarının daha olumlu olduğu tespit edilmiştir. Bulunan bu sonuç için, kız çocuklarının beden eğitimi ve spor dersinde eşofman giymeleri ve erkek öğrencilerle birlikte spor aktivitelerine katılmaları, imam hatip ortaokulu velilerinin (anne baba) beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarını etkilemesi neden olarak gösterilebilir.

Çocuklarının sınıf seviyeleri ile çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik anne baba tutumlarına bakıldığında (Tablo 24), beden eğitimi dersine yönelik ana-baba tutum ölçeğinin destek ve önem alt boyutlarında ve ölçeğin toplam puanlarında (p.0,05) anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Çocuğu 5. sınıf seviyesinde olan anne babaların çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik tutumları 6., 7. ve 8. sınıf seviyesinde çocuğu bulunan anne babalara göre daha olumlu olduğu görülmektedir. Özellikle bu farklılığın 5. sınıf seviyesinde oluşması, çocukları küçük yaşlarda iken, anne babaların beden eğitimi spor dersini önemsedikleri ve derse katılım konusunda çocuklarına destek olduklarını gösterir. Ayrıca puan ortalamalarına bakıldığında ise, sınıf seviyesi yükseldikçe anne babaların beden eğitimi ve spor dersine karşı daha olumsuz bir tutuma sahip oldukları söylenebilir. Sınıf seviyeleri yükseldikçe ebeveynlerin olumsuz tutuma sahip olmalarının nedeni olarak, TEOG (temel eğitimden ortaöğretime geçiş) sınavı hazırlıkları gösterilebilir. Öncü (2007), Yıldız (2013) ve Yıldız (2015) da araştırmalarında sınıf seviyeleri ile çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik anne baba tutumları arasında ters orantı olduğunu söyleyerek araştırmamıza benzer sonuçlara ulaşmışlardır.

Çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik anne baba tutumları ile çocuklarının okul başarısını nasıl değerlendirdikleri durumlarına bakıldığında (Tablo 25), algısal ve önem alt boyutlarında (p.0,05) anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Bu sonuç çocuklarının okul başarısını zayıf gören anne babaların beden eğitimi ve spor dersine karşı daha olumsuz bir tutuma sahip olduklarını göstermektedir. Bu sonuca benzer olarak, Yıldız (2015) araştırmasında akademik olarak çocuklarını başarılı bulan ebeveynler, çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımları konusunda daha olumlu bir tutuma sahip olduklarını belirtmiştir.

Çocuklarının okul takımlarında oynayıp oynamama durumları ile çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik anne baba tutumları (Tablo 26) incelendiğinde, beden eğitimi dersine yönelik ana-baba tutum ölçeğinin işlevsel ve destek alt boyutlarında ve ölçeğin toplamında (p.0,05) anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Çocuğu okul takımlarında oynayan bireylerin puan ortalamalarının oynamayanlara göre yüksek olması, beden eğitimi ve spor dersine karşı daha olumlu bir tutuma sahip

olduklarını, beden eğitimi ve spor dersine katılım konusunda çocuklarını desteklediklerini göstermektedir.

Çocuklarının bir spor kulübünde spor yapması durumu ile anne babaların çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik tutumları arasındaki ilişki (Tablo 27) incelendiğinde, işlevsel, destek ve önem alt boyutlarında ve ölçeğin toplamında (p.0,05) anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Çocuğu bir kulüpte spor yapan anne babaların puan ortalamalarının yüksek olması, bu anne babaların çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik tutumlarının daha olumlu olduğunu, beden eğitimi ve spor dersini önemsediklerini çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımı konusunda onları desteklediklerini göstermektedir. Öncü (2007)'de araştırmasında çocukları okul takımlarında oynayan veya bir spor kulübünde spor yapan anne babaların daha olumlu bir tutuma sahip olduklarını belirtmiştir.

Çocukları spor yapan anne babaların beden eğitimi ve spor dersine karşı daha olumlu tutuma sahip olmalarının nedeni olarak, sporun çocuklarının fiziksel, duygusal ve sosyal gelişimlerine olan yararlarını görmeleri gösterilebilir.

Çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik anne baba tutumları ile çocuklarının beden eğitimi öğretmenin cinsiyeti arasındaki ilişki (Tablo 28) incelendiğinde, beden eğitimi dersine yönelik ana-baba tutum ölçeğinin işlevsel ve destek alt boyutlarında ve ölçeğin toplamında (p.0,05) anlamlı bir farklılığın olduğu tespit edilmiştir. Çocuğunun beden eğitimi öğretmeni erkek olan bireylerin daha olumlu bir tutuma sahip oldukları görülmektedir. Öncü (2007) araştırmasında çocuklarının beden eğitimi öğretmeni kadın olan bireylerin daha yüksek puan ortalamalarına sahip olduklarını tespit etmiş ve kadınların daha duygusal olmaları nedeniyle daha şefkatli ve daha güler yüzlü olmaları, otorite ve disiplin açısından çok katı olmamaları, not verme konusunda daha cömert olmaları ve özellikle kız çocuklarının derslerde kendilerini daha rahat hissetmelerinin bu sonuçların oluşmasında etkili olduğu söylemiştir.

Katılımcıların beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının genelde olumlu olduğu, özellikle spor yapan ve sporla ilgili olan ebeveynlerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının daha olumlu olduğu görülmüştür.

## 5.2. Öneriler

İmam hatip ortaokulu öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik anne baba tutumlarının, öğrenci ve ebeveynlerinin kişisel bilgilerinden elde edilen değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığının belirlenmesi amacıyla yapılan bu çalışmada; katılımcıların cinsiyeti, spor yapma durumları, sporla ilgili yayın takip etme durumları, spor yarışma veya müsabakalarını izleme durumları, çocuklarının cinsiyeti, çocuklarının sınıf seviyeleri, çocuklarının okul başarılarını nasıl değerlendirdikleri, çocuklarının okul takımlarında oynama durumları, çocuklarının bir spor kulübünde spor yapma durumu ve çocuklarının beden eğitimi öğretmenin cinsiyeti bulgularında anlamlı ilişkilerin olduğu tespit edilmiştir. Değişkenlerden katılımcıların eğitim durumları, aylık gelir seviyesi, spor yapanların yaptıkları spor türü ve spor yapanların haftalık toplam spor saati bulgularında ise anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir.

Araştırmadan elde ettiğimiz veriler ışığında aşağıdaki önerilere yer verilmiştir.

- ✓ Çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımlarına yönelik olumsuz anne baba tutumlarını değiştirmek amacıyla bilinçlendirici çalışmalar yapılmalı, okul yönetimi, aile ve öğretmenler iletişim hâlinde olmalı, ailelere okulda yapılacak olan spor faaliyetler hakkında bilgi verilmeli, beden eğitimi ve spor dersinin önemi ailelere anlatılmalıdır.
- ✓ Okul yöneticileri ve öğretmenlere yönelik beden eğitimi ve spor dersi ilgili hizmet içi eğitim seminerleri yapılmalıdır.
- ✓ Okullarda beden eğitimi ve spor aktiviteleri için uygun ortamlar oluşturulmalı, okul yöneticileri ve öğretmenler tarafından sakatlanma ve yaralanmaları önleyici tedbirler alınmalı, yapılacak çalışmalara ailelerin de katılımları sağlanmalıdır.
- ✓ İmam hatip ortaokullarında uygulanmakta olan ders çizelgesi yeniden düzenlenerek, beden eğitimi ve spor dersi saatleri arttırılmalı, ders çizelgesin de beden eğitimi ve spor dersi için teorik ders saatine de yer verilmelidir.
- ✓ Beden eğitimi ve sporun inanç, ibadet ve itikat esasları olarak din ile çelişmediği anlatan çalışmalar, Milli Eğitim Bakanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı ve diğer ilgili kurumlar tarafından yapılmalı ve desteklenmelidir.

- ✓ Okul, aile ve spor kulüpleri arasındaki koordinasyonu sağlamak amacıyla birimler kurulmalı, beden eğitimi ve spor faaliyetlerine katılıp başarılı olan öğrenci aileleri de ödüllendirilerek teşvik edilmelidir.
- ✓ Anne babalara spor yapmaları konusunda teşvik edici çalışmalar yapılarak, özellikle okul içinde ailelerin çocuklarıyla sportif faaliyetlerde bulunabilecekleri etkinlikler düzenlenmelidir.
- ✓ Beden eğitimi ve spor öğretmenleri ve okul idarecileri, ailelerle birlikte çalışarak öğrencileri daha iyi tanımaya zaman ayırmalı, farklılıkları dikkate alarak her öğrencinin derse aktif katılımını sağlayabilmek için ailelerle birlikte hareket edilmelidir.
- ✓ Bu çalışmadan yola çıkarak daha sonra yapılacak çalışmalarda, ebeveynlerin beden eğitimi ve spora ilişkin tutum ve görüşlerini detaylı bir şekilde inceleyebilmek için, görüşme ve gözlem yöntemlerinden yararlanılarak veya daha kapsamlı bir ölçek oluşturularak farklı illerdeki, farklı ülkelerdeki ve farklı demografik özelliklerdeki ebeveynlere uygulanarak araştırma sonuçları karşılaştırılabilir.

## KAYNAKÇA

- Açak, M. İlkın, A ve Erhan, S. (2002). *Beden eğitimi öğretmeni el kitabı*. Malatya: Sezer Ofset.
- Alagöz, Z. (1972). *Beden eğitimi dergisi*. Ankara: Güvendi Matbaası.
- Altıntaş, S. (2016). *Ortaokul öğrencilerindeki problemlerle internet kullanımı ile algılanan anne baba tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yayımlanmış yüksek lisans tezi. Nişantaşı Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Aracı, H. (1999). *Öğretmenler ve öğrenciler için okullarda beden eğitimi*. Ankara: Bağırhan Yayınevi.
- Aracı, H. (2006). *Öğretmenler ve öğrenciler için okullarda beden eğitimi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Aras, Ö. (2013). *İlköğretim kurumları ikinci kademedeki öğrenim gören öğrenci ve görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi dersine yönelik görüş ve tutumlarının incelenmesi (Kars ili örneği)*. Yayımlanmış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Aslantürk, Z. ve Amman, T. (2013). *Sosyoloji (9. baskı)*. İstanbul: Çamlıca Yayınları.
- Atmacan, A. (2006). *Nasıl spor yapılır*. İstanbul: Timaş Yayınları.
- Aydın, B. (2002). *Gelişim psikolojisi*, İstanbul: SFN Baskı.
- Baysal, A. C. (1981). *Sosyal ve örgütsel psikolojide tutumlar*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Yayınları.
- Bemstein, E. Sharon, R. P. Stephen, S. (2011). *Attitudes and perceptions of middle school students toward competitive activities in physical education journal of teaching in physical education, 69-83*
- Büyüköztürk, Ş. Kılıç Çakmak, E. Akgün, Ö. E. Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.

- Canlı, U. (2013). *Tekirdağ ili çorlu ilçesi ilköğretim okulları ve liselerde öğrenim gören kız ve erkek öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumları*. Yayımlanmış yüksek lisans tezi. Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Tekirdağ.
- Cerrahoğlu, L. (1998). *Kayak sporu ve rehabilitasyon*. Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu. I. Spor Kongresi. Erzurum.
- Cüceloğlu, D. (1996). *İnsan ve davranışı psikolojinin temel kavramları*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Çelik, A. (2013). *Din eğitimi*, İstanbul: Arı Sanat Yayınevi.
- Çetin, M. (2007). *Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi ve spora ilişkin tutumlarının karşılaştırılması (Kırşehir il örneği)*. Yayımlanmış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Dalkıran, O. Tuncel, F. (2007). *Ortaöğretim kurumları beden eğitimi dersinin seçmeli olarak işlenmesinin öğrenciler gözüyle değerlendirilmesi*. Ankara: Spormetre Beden Eğitimi ve Spor bilimleri Dergisi, 5(1).
- Demir, Y. (2013). *İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin anne baba tutumlarını algılama biçimleri ve şiddete eğilimleri*. Yayımlanmış yüksek lisans tezi. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Samsun.
- Dereobalı, N. (2005). *Okul çağında çocuk gelişimi ve eğitimi*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Doğan, N. (2011). *Niğde ilinde bulunan farklı statüdeki liselerde eğitim gören öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı tutumları ve fiziksel uygunluk düzeylerinin araştırılması*. Yayımlanmış yüksek lisans tezi. Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Niğde.
- Doğar, A. (2013). *İlköğretim ikinci kademe (6, 7 ve 8. sınıflar) beden eğitimi derslerinde öğrencilerde görülen istenmeyen davranışlar ve öğretmenlerin yaklaşımlarının*



*değerlendirilmesi*. Yayınlanmış doktora tezi. Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.

Downward, P. Hallmann, K. Pawlowski, T. (2014). *Assessing parental impact on the sports participation of children: a socio-economic analysis of the uk*. European Journal Of Sport Science, 14(1), 84-90

Durmuş, R. (2006), *3-6 Yaş arası çocuğu olan ebeveynlerin kişilik özellikleri ile anne baba tutumlarının bazı değişkenlere göre incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Dülger, N. (2016). *Klasik ve işbirliği ile öğretim yaklaşımlarının ilköğretim birinci kademe (10-12 yaş) öğrencilerinin beden eğitimi derslerine yönelik tutumlarına etkisinin incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Gedik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Erbaş, M. (2012). *İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin anne-baba tutumlarının psikomotor beceri düzeyleri ve beden eğitimi ve spor ders tutumlarına etkisi*. Yayınlanmış doktora tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Erginbay, Ş. (2014). *Ortaokul 5. ve 8. sınıflarda algılanan anne baba tutumları ve ailelerin çocuk yetiştirme stillerinin akademik başarıya etkisi*. Yayınlanmış yüksek lisans tezi. Fatih Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Erkal, M. Güven, Ö. Ayan, D. (1998). *Sosyolojik açıdan spor*. İstanbul: Der Yayınları.

Erkan. C. (2006). *İlköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin Beden Eğitimi Dersi ile ilgili bilgi tutum ve uygulamaları (Konya örneği)*. Yayınlanmış yüksek lisans tezi. Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Niğde.

Erkol, A. (2015). *Bilecik İlinde bulunan 7-12. sınıf öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum ve davranışlarının değerler eğitimi açısından incelenmesi*. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Dumlupınar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kütahya.

- Ersoy, E. (2013). *Ortaokul öğrencilerinin algıladıkları anne baba tutumları ile benlik saygısı ve depresyon düzeyi arasındaki ilişkinin incelenmesi (İstanbul ili Fatih ilçesi örneği)*, Yayınlanmış yüksek lisans tezi. Fatih Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Erturan, İlker, A. G. (2010). *Farklı motivasyonel iklimlere göre işlenen beden eğitimi derslerinin öğrencilerin başarı hedefleri, motivasyonel stratejileri ve beden eğitimine ilişkin tutumları üzerine etkisi*. Yayınlanmış doktora tezi. Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Gao Z. Lee A. Melinda A. Solmon. Zhang T. (2009). *Changes in middle school students' motivation toward physical education over one school year. Journal of Teaching in Physical Education, 28, 378-399*
- Gökgöz, E. A. (2014). *İlkokul eğitiminin kalitesini artırmada okul-aile işbirliği ve okul sosyal hizmeti*. Yayınlanmış yüksek lisans tezi. Yalova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yalova.
- Gökkaya, M. (2016). *Bir grup üniversite öğrencisinde sosyal kaygı, depresyon ve anne-baba tutumları ile mükemmeliyetçilik eğilimleri ve üniversiteye uyum arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi*. Yayınlanmış yüksek lisans tezi. Işık Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Gülay, O. (2008). *Ortaöğretim 9. sınıf beden eğitimi dersinde, işbirlikli oyunların öğrencilerin sosyal beceri düzeylerine ve beden eğitimi dersine yönelik tutumlarına etkisi*. Yayınlanmış yüksek lisans tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu.
- Güllü, M. (2007). *Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının araştırılması*. Yayınlanmış doktora tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Günay, S. (2016). *Ortaokul 7. ve 8. sınıf öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine olan tutumları ile akademik başarılarının karşılaştırılması (Çankaya Rauf Orbay*

*ortaokulu ile Mamak Rotary Yeşiltepe ortaokulu örneği*). Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Gürbüz, A. (2011). *İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının belirlenmesi (Muğla il örneği)*. (Yayımlanmış yüksek lisans tezi). Muğla Üniversitesi/ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muğla.

Güven, Karahan, B. (2011). *Engelli öğrencilerin beden eğitimi dersine yönelik tutumları ve karşılaştıkları sorunlar*. Yayımlanmış doktora tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Holoğlu, O. G. (2006). *İlköğretim ikinci kademe öğrenim gören kız öğrencilerin beden eğitimi dersine karşı tutumları*. Yayımlanmış yüksek lisans tezi. Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Bursa.

Hünük, D. (2006). *Ankara ili merkez ilçelerindeki ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının sınıf düzeyi, öğrenci cinsiyeti, öğretmen cinsiyeti ve spora aktif katılımları açısından karşılaştırılması*. Yayımlanmış yüksek lisans tezi. Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

İmamoğlu, C. (2011). *Aktif olarak spor yapan ve yapmayan lise öğrencilerinin beden eğitimi dersine karşı tutumlarının karşılaştırılması*. Yayımlanmış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Kağıtçıbaşı, Ç. (2010). *Benlik, aile ve insan gelişimi*, Kültürel Psikoloji, İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları.

Kale, R. (2002). *Yaşam boyu spor*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Kale, R. ve Erşen, E. (2003). *Beden eğitimi ve spor bilimlerine giriş*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Karadağ, S. (2012). *İlköğretim 8. sınıf ve lise 11. sınıf öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının çeşitli değişkenlere bağlı olarak karşılaştırılması*

(*Kırıkkale örneği*). Yayınlanmış yüksek lisans tezi. Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kırıkkale.

Karasar, N. (2011). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayınları.

Keskin, N. (2015). *Ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutum ve öz-yeterlikleri*. Yayınlanmış yüksek lisans tezi. Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.

Keskin, Ö. (2015). *Ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumlarının bazı değişkenlere göre incelenmesi (Sakarya ili örneği)*. Yayınlanmış yüksek lisans tezi. Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.

Kılıç, M. (2015). *Okul spor tesislerinin ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi derslerine karşı tutumlarına etkisinin incelenmesi*. Yayınlanmış yüksek lisans tezi. Gedik Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Kır, R. (2012). *İlköğretim II. kademe öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutum ve davranışları (Kırıkkale ili örneği)*. Yayınlanmış yüksek lisans tezi. Kırıkkale Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kırıkkale.

Kulaksızoğlu, A. (2010). *Çocuk ve ergenin eğitiminde anne baba tutumları*. İstanbul. Timaş Yayınevi.

Kumartaşı, M. (2010). *İlköğretim ikinci kademe öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının ve yaşam doyumu düzeylerinin incelenmesi*. Yayınlanmış doktora tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Kuru, E. (2000). *Beden eğitimi ve sporda program geliştirme*. Ankara: Akşam Sanat Okulu Matbaası.

Koç, Y. (2009). *İlk ve ortaöğretim öğrencilerinin fiziksel uygunlukları ile beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının incelenmesi*. Yayınlanmış doktora tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Kotan, Ç. (2007). *İlköğretim okullarında okuyan sporcu öğrencelerin spor yapmalarında okul ve aile faktörünün etkisi (Sakarya il örneği)*. Yayınlanmış yüksek lisans tezi. Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Milli Eğitim Bakanlığı, (2009), *Ortaöğretim beden eğitimi dersi öğretim programı*. Ortaöğretim Genel Müdürlüğü. Bursa: <http://ttkb.meb.gov.tr/program2.aspx?islem=1&kno=50>
- Milli Eğitim Bakanlığı, (2013a). *Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programı uygulama kılavuzu*. Temel Eğitim Genel Müdürlüğü. Ankara: <http://tegm.meb.gov.tr/dosya/ortaokul-k%C4%B1lavuz-10.10.2013.pdf>
- Milli Eğitim Bakanlığı, (2013b). *Beden eğitimi bilimine giriş*. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları. Ankara: Saray Matbaacılık.
- Milli Eğitim Bakanlığı, (2014a). *Spor sosyolojisi 12. Sınıf*. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları. Ankara: Korza Yayıncılık.
- Milli Eğitim Bakanlığı, (2014b). *Türk spor tarihi*, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları. Ankara: Başak Matbaacılık ve Tanıtım Hiz. Ltd. Şti.
- Mirzeoğlu, D. (2003). *Spor bilimlerinin eğitimsel (pedagojik) temelleri spor bilimlerine giriş*. Ankara: Bağırhan Yayınevi.
- Ozankaya, Ö. (1975). *Toplumbilim terimleri sözlüğü*. Türk Dil Kurumu Yayınları. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Öncü, E. (2007). *Ana-babaların çocuklarının beden eğitimi dersine katılımına yönelik tutumları ve beklentileri*. Yayınlanmış doktora tezi. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Öncü, E. ve Özbay, G. (2011). *Beden eğitimi dersine yönelik ana-baba tutum ölçeğinin geliştirilmesi*. Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 5,3.

- Özkan, R. (2011). *Genel lise ve imam hatip lisesi öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının karşılaştırılması*. Yayımlanmış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Özkurt, R. (2015). *Lise öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının incelenmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Burdur.
- Özyalvaç, N. T. (2010). *Ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumları ile akademik başarı motivasyonlarının incelenmesi*. Yayımlanmış yüksek lisans tezi. Selçuk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Pehlivan, Ö. (2002). *Bireyin dini tutum ve davranışlarına etki eden anne baba davranışları ve diğer çevre faktörleri (14-17 yaş gurubu)*. Yayımlanmış yüksek lisans tezi. Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.
- Pepe, O. (2006). *İlköğretim sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumları Antalya örneği*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- Pidecioğlu, T. (2015). *Lise öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının bazı değişkenler açısından incelenmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Kahramanmaraş.
- Ryan, S. (2009). *Body shape perceptions, attitudes toward physical education, and physical activity levels of middle school students*. Issue 2, 21-30
- Sel, R. (2005). *Beden eğitimi oyun ve öğretimi*. İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Sevim, Y. (1997). *Antrenman bilgisi*. Ankara: Tutibay Ltd. Şti.
- Silverman, S. Scrabis K. A. (2004). *A Review of Research on Instructional Theory in Physical Education 2002-2003*. International Journal of Physical Education, 41, (1), 4-12.

- Sürücü, Ö. (2003). *Anababa – öğretmen el kitabı*. İstanbul: YA-PA Yayınları.
- Şendil, G. (2003). *Çocuk ergen ve anne baba*. İstanbul: Çantay Yayınları.
- Tamer, K. ve Pulur, A. (2001). *Beden eğitimi ve sporda öğretim yöntemleri*. Ankara: Kozan Ofset.
- Tanrıverdi, İ. (2016). *Ortaokulda öğrenim gören öğrencilerin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının karşılaştırılması (Van il örneği)*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi/ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ağrı.
- Tavlaş, S. (2012). *Erzurum ilindeki ortaöğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının incelenmesi*. Yayımlanmış yüksek lisans tezi. Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Tunca, M. (2014). *Ankara ilinin Keçiören ilçesinde ortaöğretim kurumlarında görev yapan branş öğretmenlerinin beden eğitimi dersi ve öğretmenine karşı tutumları*. Yayımlanmış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Turğut, A. (2014). *9. sınıf öğrencilerinin beden eğitimi ve spor dersine karşı tutumu ile kinestetik, mantıksal ve içsel zekânın ilişkisi*. Yayımlanmış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Tutal, V. (2011). *İlköğretim öğrenci velilerinin beden eğitimi dersine karşı tutumlarının bazı değişkenler göre incelenmesi*. Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 8(Özel). Van.
- Tutal, V. (2014). *Okul yöneticilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının bazı değişkenlere göre incelenmesi*. Yayımlanmış doktora tezi. İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Usluoğlu, Z. (2014). *Fiziksel etkinlik kartlarına ilişkin görüşler ve kartların öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarına etkisi*. Yayımlanmış yüksek lisans tezi. Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- Uysal, F. K. (2005). *Okul çağında çocuk sağlığı*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.

- Ünal, İ. (2016). *Beden eğitimi ve spor dersinde kullanılan farklı öğretim yöntemlerinin ortaokul öğrencilerinin bilişsel ve psikomotor erişileri üzerine etkisi ve beden eğitimi ve spor dersine yönelik tutumlarının belirlenmesi*. Yayımlanmış yüksek lisans tezi. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Burdur.
- Üresin, B. (2012). *Beden eğitimi derslerinde uygulanan bireysel rekabetçi ve işbirlikli hedef yönelimlerinin ilköğretim 2.kademesinde okuyan öğrencilerin beden eğitimi derslerine yönelik tutumlarına etkisi*. Yayımlanmış yüksek lisans tezi. Ege Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Yağcı, İ. (2012), *Orta öğretim öğrencilerinin beden eğitimi dersine ilişkin tutumlarının incelenmesi (Afyonkarahisar ili örneği)*. Yayımlanmış yüksek lisans tezi. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Afyon.
- Yaldız, A. S. (2013). *İlköğretim okullarında beden eğitimi dersine yönelik öğrenci ve ana-baba tutumları*. Yayımlanmış yüksek lisans tezi. Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yavuzer, H. (2003) *Yaygın anne-baba tutumları: ana baba okulu (10. Baskı)*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Yetim, A. A. (2006). *Sosyoloji ve spor*. İstanbul: Morpa Kültür Yayınları.
- Yetim, A. A. (2014). *Sosyoloji ve spor*. Ankara: Berikan Yayınevi.
- Yıldırım, A. (2006). *Sivas ilindeki farklı eğitim düzeyindeki öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarının saptanması*. Yayımlanmış yüksek lisans tezi. Cumhuriyet Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Sivas.
- Yıldız, A. (2015). *Ebeveynlerin çocuklarının beden eğitimi ve spor dersine katılımına yönelik tutumlarının incelenmesi*. Yayımlanmış yüksek lisans tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yıldız, Ö. (2010). *Sınıf öğretmenlerinin beden eğitimi dersine yönelik tutumları ve karşılaştıkları problemler*. Yayımlanmış doktora tezi. Gazi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.



Yolcu, İ. (19,21 Aralık 1991). *Eğitim bütünlüğü içinde beden eğitimi ve sporun önemi*. 1. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu. Ankara: Milli Eğitim Yayınevi.

Zengin, S. (2013). *Çocuk ve gençlik merkezlerinde hizmet alan 12-18 yaş arası erkek çocukların beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutum düzeyleri ile benlik saygılarının incelenmesi*. Yayımlanmış yüksek lisans tezi. Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.



## EKLER

### EK-1 Kişisel Bilgi Formu

#### KİŞİSEL BİLGİ FORMU

Değerli Katılımcılar;

Bu çalışmadan elde edilecek veriler “**İmam Hatip Ortaokulu Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Katılımına Yönelik Ana-Baba Tutumlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi**” adlı bilimsel araştırmada kullanılacaktır. Vereceğiniz cevaplar araştırmanın amacı dışında kullanılmayacaktır.

#### 1. Cinsiyetiniz nedir?

( ) Kadın ( ) Erkek

#### 2. Eğitim durumunuz nedir?

( ) İlkokul ( ) Ortaokul ( ) Lise ( ) Üniversite ( ) Yüksek Lisans / Doktora

#### 3. Ailenizin aylık geliri ne kadardır?

( ) 1300 ₺ altı ( ) 1301 ₺ – 2500 ₺ ( ) 2501 ₺ – 3500 ₺ ( ) 3501 ₺ – 5000 ₺  
( ) 5001 ₺ üzeri

#### 4. Spor yapıyor musunuz?

( ) Evet ( ) Hayır

#### 5. Spor yapıyorsanız, branşınız nedir?

.....

#### 6. Spor yapıyorsanız, haftada toplam kaç saat spor yapıyorsunuz?

.....

#### 7. Sporla ilgili yayınları (gazete, dergi, vs.) takip eder misiniz?

( ) Evet ( ) Hayır ( ) Kısmen

**8. Spor yarışma veya müsabakalarını izlemeye gider misiniz?**

Evet       Hayır       Kısmen

**9. Çocuğunuzun cinsiyeti nedir?**

Kız       Erkek

**10. Çocuğunuz kaçınıcı sınıfta öğrenim görüyor?**

5     6     7     8

**11. Çocuğunuzun okul başarı durumunu nasıl değerlendirirsiniz?**

İyi       Orta       Zayıf

**12. Çocuğunuz okul takımlarında oynuyor mu?**

Evet       Hayır

**13. Çocuğunuz bir spor kulübüne bağılı olarak spor yapıyor mu?**

Evet     Hayır

**14. Çocuğunuzun beden eğitimi öğretmeninini cinsiyeti nedir?**

Kadın       Erkek

## EK-2 Tutum Ölçeği

**Tutum Ölçeği**

Her bir ifadeyi dikkatli bir şekilde okuduktan sonra, buna ne derece katıldığınızı ya da katılmadığınızı ifadenin altındaki kutucukları aşağıda verilen örnekteki gibi doldurarak belirtiniz. Lütfen her ifadeyi bir kez işaretleyiniz ve cevaplanmamış hiçbir ifade bırakmayınız.

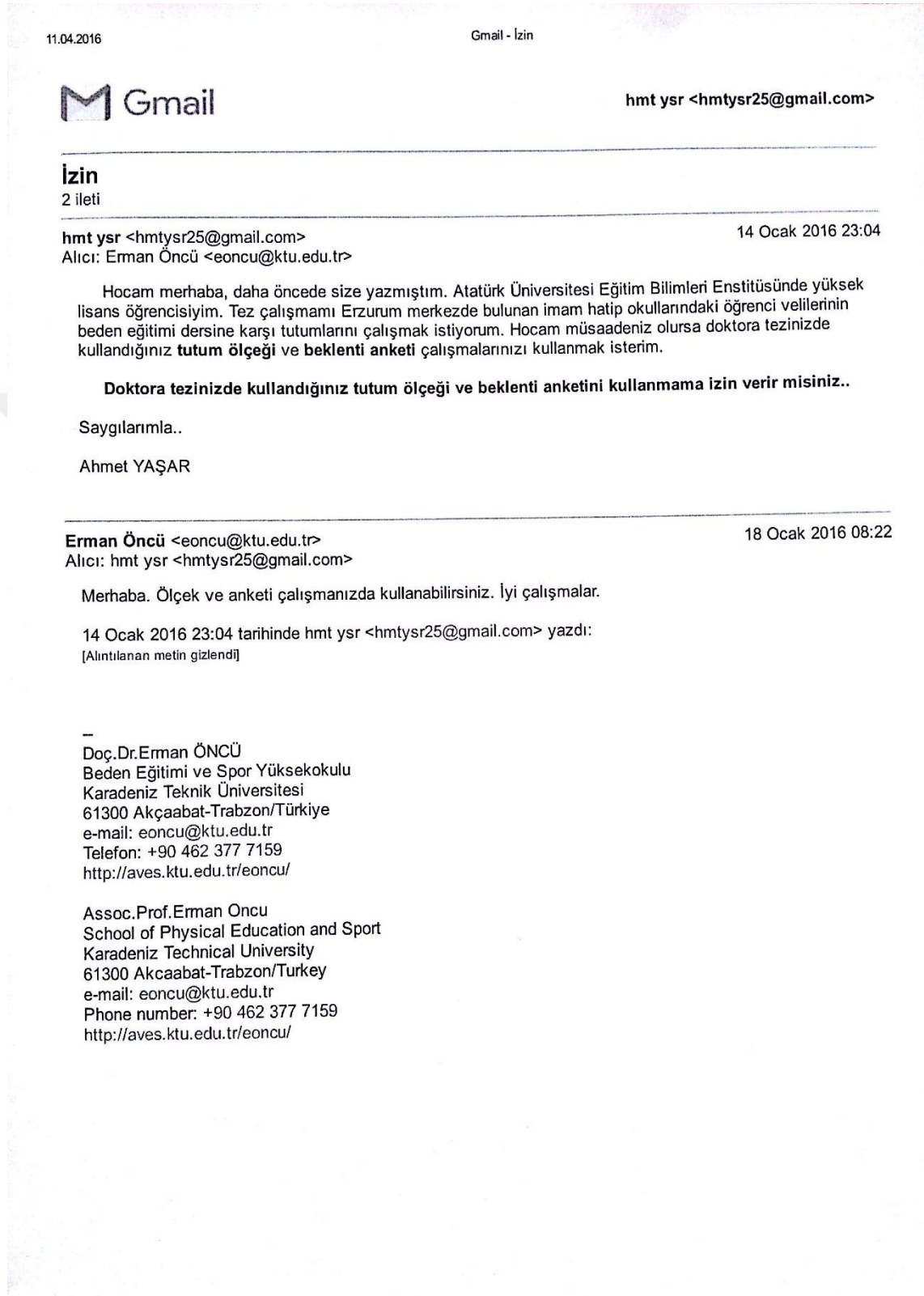
**Örnek:**

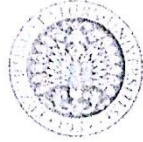
	<b>Beden eğitimi dersi, en az diğer dersler kadar önemlidir.</b> O Tamamen Katılıyorum O Katılıyorum • Kararsızım O Katılmıyorum O Hiç Katılmıyorum
--	--

	<b>İfadeler</b>
1	<b>Çocuğumun diğer çocuklarla kaynaşması için en uygun ortam, beden eğitimi dersidir.</b> O Tamamen Katılıyorum O Katılıyorum O Kararsızım O Katılmıyorum O Hiç Katılmıyorum
2	<b>Çocuğumu, beden eğitimi dersinin önemi konusunda bilgilendiririm.</b> O Tamamen Katılıyorum O Katılıyorum O Kararsızım O Katılmıyorum O Hiç Katılmıyorum
3	<b>Çocuğumun güven duygusu, beden eğitimi derslerinde daha çok gelişir.</b> O Tamamen Katılıyorum O Katılıyorum O Kararsızım O Katılmıyorum O Hiç Katılmıyorum
4	<b>Çocuğumu, beden eğitimi dersi aktivitelerine katılması yönünde cesaretlendiririm.</b> O Tamamen Katılıyorum O Katılıyorum O Kararsızım O Katılmıyorum O Hiç Katılmıyorum
5	<b>Beden eğitimi derslerinin çocuğuma hiçbir yararı yoktur.</b> O Tamamen Katılıyorum O Katılıyorum O Kararsızım O Katılmıyorum O Hiç Katılmıyorum
6	<b>Çocuğumla beden eğitimi dersi üzerine konuşurum.</b> O Tamamen Katılıyorum O Katılıyorum O Kararsızım O Katılmıyorum O Hiç Katılmıyorum
7	<b>Beden eğitimi dersi, çocukları yormaktan başka bir işe yaramaz.</b> O Tamamen Katılıyorum O Katılıyorum O Kararsızım O Katılmıyorum O Hiç Katılmıyorum
8	<b>Çocuğumun beden eğitimi dersi aktivitelerine katılmasından mutluluk duyuyorum.</b> O Tamamen Katılıyorum O Katılıyorum O Kararsızım O Katılmıyorum O Hiç Katılmıyorum
9	<b>Beden eğitimi dersi, çocuğumu okula daha çok bağlar.</b> O Tamamen Katılıyorum O Katılıyorum O Kararsızım O Katılmıyorum O Hiç Katılmıyorum
10	<b>Beden eğitimi dersleri, çocuğumun kendisini ifade edebileceği en uygun derstir.</b> O Tamamen Katılıyorum O Katılıyorum O Kararsızım O Katılmıyorum O Hiç Katılmıyorum
11	<b>Beden eğitimi dersleri bana çok anlamsız geliyor.</b> O Tamamen Katılıyorum O Katılıyorum O Kararsızım O Katılmıyorum O Hiç Katılmıyorum

12	<b>Bence, beden eğitimi dersi olmasa da olur.</b> O Tamamen Katılıyorum O Katılıyorum O Kararsızım O Katılmıyorum O Hiç Katılmıyorum
13	<b>Beden eğitimi dersleri çocuğuma ne kazandıracak ki?</b> O Tamamen Katılıyorum O Katılıyorum O Kararsızım O Katılmıyorum O Hiç Katılmıyorum
14	<b>Beden eğitimi dersini asla küçümsemem.</b> O Tamamen Katılıyorum O Katılıyorum O Kararsızım O Katılmıyorum O Hiç Katılmıyorum
15	<b>Beden eğitimi derslerinin, boşa geçirilmiş zaman olduğunu düşünüyorum.</b> O Tamamen Katılıyorum O Katılıyorum O Kararsızım O Katılmıyorum O Hiç Katılmıyorum
16	<b>Beden eğitimi dersi, en az diğer dersler kadar önemlidir.</b> O Tamamen Katılıyorum O Katılıyorum O Kararsızım O Katılmıyorum O Hiç Katılmıyorum
17	<b>Elimde olsa çocuğumun beden eğitimi derslerine girmesini engellerim.</b> O Tamamen Katılıyorum O Katılıyorum O Kararsızım O Katılmıyorum O Hiç Katılmıyorum
18	<b>Çocuğumun okulda, kendini özgür hissedeceği en uygun ortam beden eğitimi dersleridir.</b> O Tamamen Katılıyorum O Katılıyorum O Kararsızım O Katılmıyorum O Hiç Katılmıyorum
19	<b>Çocuğumun beden eğitimi dersi ile ilgili ihtiyaçları, benim için önemlidir.</b> O Tamamen Katılıyorum O Katılıyorum O Kararsızım O Katılmıyorum O Hiç Katılmıyorum
20	<b>Beden eğitimi dersleri saçmalaktan başka bir şey değil.</b> O Tamamen Katılıyorum O Katılıyorum O Kararsızım O Katılmıyorum O Hiç Katılmıyorum
21	<b>Beden eğitimi dersini diğer derslerden ayrı tutmam.</b> O Tamamen Katılıyorum O Katılıyorum O Kararsızım O Katılmıyorum O Hiç Katılmıyorum

## EK-3 Ölçek İzni



**EK-4 Uygulama İzni**

T.C.  
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ  
Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı

Sayı : 88179374-302.08.01-E.1600111594  
Konu : Uygulama İzni Ahmet YAŞAR

10.05.2016

## EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : 12.04.2016 tarihli ve 56785782-302.08.01-E.1600089667 sayılı belge.

Enstitünüz Yüksek Lisans Programı öğrencisi Ahmet YAŞAR'ın "İmam Hatip Ortaokulu Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spor Dersine Katılımına Yönelik Ana-Baba Tutumlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi," konulu uygulama çalışması ile ilgili İl Millî Eğitim Müdürlüğünden alınan 29/04/2016 tarih ve 4808456 sayılı yazı ve ekleri ilişikte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof.Dr. Mehmet TAKKAÇ  
Rektör Yardımcısı

Ek : 29.4.2016 tarihli 36648235/605/4808456 Sayılı belge





T.C.  
ERZURUM VALİLİĞİ  
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

*Abdullah Yılmaz*

Sayı : 36648235/605/4808456  
Konu: Araştırma İzni

29.04.2016

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE  
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı) ✓

- İlgi: a) Atatürk Üniversitesi'nin 13/04/2016 tarihli ve 1600090148 sayılı yazımız.  
b) Atatürk Üniversitesi'nin 14/04/2016 tarihli ve 1600091782 sayılı yazımız.

İlgi yazılarda belirtilen üniversite ve araştırmacıların ilimiz okullarında araştırma konuları doğrultusunda araştırma yapma istekleri, Bakanlığımızın 07/03/2012 tarihli ve 3616 (2012/13) sayılı genelgesi çerçevesinde incelenmiştir. Araştırmaların, ekte isimleri belirtilen okullarda, eğitim öğretim faaliyetlerini aksatmayacak şekilde ve komisyon kararında belirtilen veri toplama araçlarının kullanılarak yapılmasına ilişkin, 28/04/2016 tarihli ve 4760787 sayılı onay ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Turan BAĞAÇLI  
Vali a.  
İl Millî Eğitim Müdür Yardımcısı

- Ek:  
1-Onay (1 adet)  
2-Komisyon kararı (2 sayfa)

Güvenli Elektronik İmza

Ash ile Aymıdır

03.05.2016

*Selçuk Diler*

Selçuk DİLER  
Memur



## ÖZGEÇMİŞ

1980 yılında Erzurum'da doğdum. İlk orta ve lise eğitimimi Erzurum'da tamamladıktan sonra 2001 yılında Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümünü kazanıp, 2005 yılında mezun oldum. 2006-2007 eğitim öğretim yılı şubat ayında, Erzurum ili İspir ilçesi Ziya Paşa İlköğretim Okuluna beden eğitimi ve spor öğretmeni olarak atandım. 2010-2013 yılları arasında Erzurum ili Aziziye ilçesi Söğütlü mahallesi ilköğretim okulunda beden eğitimi ve spor öğretmeni olarak görev yaptım. 2013 yılında atandığım Erzurum ili Palandöken İlçesi Yıldızkent İMKB Anadolu Lisesinde beden eğitimi ve spor öğretmeni olarak görev yapmaktayım. Erzurum'da bulunan çeşitli kulüplerde 10 yılı aşkın süre amatör olarak futbol oynadım. Atletizm, kayak ve masa tenisi hakemliği yapmaktayım.